

SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK

Naročnina
za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5.—, celo leto K 10.—
za Nemčijo: " K 3-50, " K 7.—, " K 14.—
za ost. inozemstvo: " fr. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-80
za Ameriko celo leto 3-25 dolarje.

V Ljubljani, v četrtek dne 23. aprila 1914.
Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica
štef. 10, I. nadstropje.

Oglasnina
za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri
večkratnih objavah primeren popust.

Štev. 17.	Posamezna številka 22 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 8 kron.	Leto IV.
-----------	---------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	----------

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za l. 1915. Za vsake pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercja, če plača 40 vin. za ovoj in poštino za vsako sliko.

Uporni, Grkom prijazni Albanci sredi pouličnega boja z rojaki, zvestimi knezu Viljemu in z nizozemskimi orožniki v Korici. Častnik nizozemskega orožništva je bil ubit, uporniki po težkih izgubah odbiti iz gorečega mesta.
(Podpis glej pod št. 16 na str. 8 v članku „Revolucija v Epiru“.)

MARA GREGORIČEVA:

Borba z biki v Madridu.

Madrid, ki se razprostira po gričevju med gričevjem, tujca nikakor ne prevzema že s prvim trenotkom. Toda ako pozorno premosti vse, kar nudi španska prestolnica očem, ušesu in občutkom, se brezdvomno vsakdo kmalu udomači v njej.

Madrid ni nikakor lepo mesto in komaj — komaj zasluži prešerni pridevek metropola države; prekaša ga pač v slehernem pogledu Barcelona. Gosposki in meščanski je le po svojih elegantnih trgih; kmalu nato, ko stopiš v vijugajoče se stranske ulice, se prenehajo nemudoma tudi lične zgradbe, izginejo ravna tla in zdajci te zavodi izgajena strmina, zdajci prašno ali razorano rebro v notranje predele. No, tudi ondi te zanima marsikaj: posamična tloploga s karakterističnim slogom, razne javne in poulične navade, pa noša in šege španskih urojenecv. Pogostoma se moraš umakniti med potjo pravcatim Martin Krpanom: jezdecem, ki jim razkoračenim preko nizkovzraslih koblic segajo stopala skoro do tal.

Konjički, ne samo ti za ježo, ampak tudi oni, ki so vpreženi med ojnice viteške kočije, nosijo na glavi širokrajni, s cvetličjem in petljami okrašen slamnik, nekaterim pa je pripet nad temenom pestropisan, otroškomajčken senčnik. Tega običaja gotovo ni razplodila moda, nego potreba. V Španiji pripeka poletno solnce že zjutraj ob devetih in tedaj pritiska prav težka vročina, kakoršno čutimo v naši pokrajini stoprav ob eni popoldne.

Ozira se na nprav španskega prebivalstva, spoznaš lahko na prvi mah, da mora biti do skrajnosti vročekrvno in strastno ter nemalo navihano in lokavo. Glede zunanosti tega zahodnojužnega ljudstva pa opaziš, da so zlasti mlade Španjolke kaj zale ženske, skoro same lepote in že vsaka dvajseta krasotica. To sodbo mora izreči vsakdo, ki prekroži Španijo od ene meje do druge, od Pirenejev mimo Siere de Guaderama do obrežja Atlantskega Oceana. Pa ne, da bi Špankam privabljal lepoto na površje morda še le obleka; nikakor, ta jo utegne kvečjemu potisniti v ozadje. A najčudnejše je to, da se med starimi Špankami naleti na večino ne samo nelepah, temveč naravnost odurnih in grdih obličij.

Saj oči, pristen svilen baršun, imajo Španke naravnost čarobne, da vlečejo človeka kar za seboj; slične oči imajo sicer tudi moški, ali v ostalem nimajo oni nikake izredne lepote ter so docela navadni obrazi, kakoršnih srečuješ na domačih tleh na stotine. Sploh se osmelim omenjati, da pravi tip Španca je baje treba iskati med ženskami, kajti moško lice je brez plemenske izrazitosti, ki jo zaslediš v prvem hipcu pri Švedu in Turku.

Ljudski promet je v Madridu živahen ko na semanji dan, ne le po dnevu, ampak celo kasno v noč. Otročaji drve igrajoč se v svitu električnih žarnic, ko da je šele poldne; že z nastopom somraka pa ti done na uho cimbale in mandolin iz zasebnih stanovanj in iz gostilen. Izza odprtih oken krčem pa se razlega poleg glasbe tudi ples in petje. Plesalci obojega spola rajajo svoj španski tango, opremljeni v svetlo zelenkastih ali žoltobarvnih kostimih, dobivajoči za svojo umetnost znaten znesek.

Špansko narečje, ki se zdi tujcu na prvi posluh moderni esperanto — je vsakomur, ki zna italijanski, lahkoumljiv, ako posluša pazljivo. Tudi Španci razumevajo pravilno in polagoma izgovorjeno

laščino laglje in preje nego francoščino, dasi jim je ta bližja. Jedit nisem naletela nikjer strogonarodnih in vsled tega neprebavljivih, kakor n. pr. v Škandinaviji, izvzemši na olju ocvrti krompir, ki ga v Španiji — čeprav ne vprašaš po njem — prinašajo na krožniku, kakor pri nas košarico kruha. Ta krompir je zvaljan liki testenina v tanki in za dve dlani veliki obliki. Za nasitek to jedilo seveda ni, a kvečjemu da pokratkočasiš svoje zobovje. Poizvedovala sem, iz česa obstaja tisto pecivo, in postrežnik si je z vso prijaznostjo pobožal svoj želodec z dlanjo — češ, da je nekaj izredno ukusnega ter pristavil: Patatas fritas.

Bilo je sijajnega jutra lani sredi avgusta, ko sem — stoje na Puerta del Sol, na glavnem trgu — ogledovala napise švigajočih vozov cestne železnice, da smuknem pravočasno v onega, ki me je imel prepeljati v narodni muzej. Tu zbudi mojo pozornost mlad Španec, ki je lepil plakate. Na plakatu je bil naslikan bik, pod njim pa je stal oglas: Corrida de novillos que se verificara si el tiempo nolo impide el domingo 17 de Agosto de 1913.

Bila sem v Madridu že pol tedna, a živeča tjavendan, opazuje od zore do mraku vse njega zanimivosti, se nisem niti zavedla, da je nastopila nedelja, to je dan, ko se vrši v osrčju tega mesta najkrvoločnejša grozota 20. stoletja: borjenje junakov z razdraženimi biki.

Dasi sem vedela že marsikaj o tej španski specijaliteti, je vendar nisem mogla pojmovati zadostno. In sklenila sem prepričati se z lastnimi očmi, koliko je istinitosti in koliko pretiravanja. Približala sem se lepaku, da pozvem, kdaj se prične predstava. In čitala sem, da se prične borba točno ob petih, da pa se vrata arene odpro že dve uri pred pričetkom. Z nestrpnostjo sem pričakovala tisto nedeljo 4. ure popoldne, da sem se odpravila z doma na Plaza de toros (bikov trg). Prišedši tja, kjer se širi v obsežnem kolobarju kolosej, je mrgolela ondi že skoro neprodorna gnječa različnega občinstva. Prerivajoča se ko mačka skozi sem prestopila urno vhod, ki je po slogu in prostornini sličen rimskim slavolokom, ter prekoračila prostorno vežo, približuje se blagajničarju. Pokazala sem mu tri pezete (približno tri avstr. krone) in zahtevala sedež srednje vrste. Zmajal je z glavo, pokazal risbo gledališne notranjosti in dopovedoval, da je gledališče že vse razprodano razen par sedežev v drugem nadstropju, ki stanejo posamično po pet pezet. Plačala sem brez obotavljanja označeni znesek, da me ne prehitijo kdo izmed onih, ki so stali za menoj. Ko sem zasledila svoj sedež, se nisem prav nič čudila, zakaj sem morala plačati toliko: imela sem krasen razgled na prizorišče in dobila mehke naslanjачič v senci. Cene prostorov so namreč različne že z ozirom na to, ali stoji sedež popolnoma na solncu ali docela v senci ali za pol predstave na solncu, pol v senci.

Čeprav je bilo še rano, je bil amfiteater že dobro zaseden. Tako sem imela priliko, opazovati ne samo mogočno prostornino, ampak tudi razne noše španskega naroda.

Madridska arena je pravcata trdnjava, vendar vzbuja več pozornosti s svojim smotrom nego s slogom. Pogled na to areno ne poplavlja sicer človeške duše s strmenjem in zamaknenostjo liki Titov kolosej v Rimu, ali ruševine amfiteatra v otrpjenem Pompeju, vendar zanimlje že kakor nekaka eksotičnost. Da je madridsko gledališče novejša stavba,

dokazuje napis, ki je v pritličju nad nekim izhodom: Se empezaron las obras de este edificio en enero de 1873 y se terminaron en junio de 1874.

Razdeljen je ta amfiteater v tri nadstropja. Prvo tvorijo visoke kamnite stopnice, ki služijo kakor sedeži; drugo se loči od prvega z obokanimi okni, oziroma s stebričasto ograjo; tretje ima razen stopničastih sedežev tudi lože, ki se pa ne tišče druga ob drugi, marveč so raztresene sem in tja ter krasijo areno že s svojim slogom. Ena taka loža je n. pr. platnen šotorček, druga steklen paviljon, tretjo tvori skupina stebričev itd. Ako pripomnim, da ima sleherni nadstropje po 10—14 stopničastih sedežev, si je lahko predstavljati, koliko množino ljudstva sprejme vase madridska arena. Gledališče je brez strehe; ozek strop je sam nad III. nadstropjem. Zato je tem čarobnejši prizor, ko se solnčni žarki poigravajo po različno oblečenih ljudeh, po raznobarnih solnčnikih in obširnih pahljačah, po petljah in praporjih, s katerimi je arena ozaljšana, ali pa po svilenih slikovitih kostimih čilih borilcev. Pritličje je zelo zelo velik krog, čegar premer obsega po mojem računanju 360 m. To pritličje je posuto z drobnim peskom in omejeno z visokim plotom. Tik za plotom je hodnik, na katerega vodi desetero duri. Pravzaprav zaklepajo te dveri razne shrambe, garderobe borcev in hleve.

Manjkala je do petih še dobra četrtinka, vendar se je že tisočera množica meščanov in okoličanov premikala po areni. Da so bili med njo tudi okoličani, so mi dokazovale gručee ljudi, ki so bile oblečene v pisano narodno nošo. Zlasti zanimivi so veliki ženski svileni šali, vsi pretkani z barvanimi okraski. Ti okraski predočujejo japonsko kolibo s celo družinico, ali jezerce s čolnčiki ali preširnega pava v spremstvu drugih ptic, ali španski ples itd.

Značilno je pri tem pripenjanje označenega šala. Ne razgrnejo si ga brez ukusa preko hrbta, ampak razprostrtega brez vsakega pregibka preko nedrij in trebuha, preko rame in kolen. Nekateri Španjolke, to je one, ki ne nosijo klobukov — imajo cvetlice v lasnih kitah, druge pa si pripno čipkast svilnat pajčolan, ki jim pristojno jako lepo.

Udeleženci so najrazličnejši po poklicu in po starosti. Zastopani so bili vsi, od belolasega starčka, ki je prikrevsal ob grčavi palici, doli do v plenica zavitega dojenca; vsi so dospeli, da se navžijejo senzacije, ki jim jo je obetala popoldanska predstava.

Na vseh straneh arene so stali uslužbenci, ki so imeli po par vreč usnjatih, baršunastih ali platnenih blazinic in jih otolkavali med dlanmi, da je enakomerno udarjenje odmevalo med okroglimi stenami amfiteatra ko razigran pikapok čvrstih mlatičev. Te blazinice so naposled oddajali udeležnikom za nikljasto odškodnino; nekateri posetniki pa so si za svoje sedeže prinesli blazinice s seboj.

Nad nekim obokom je v areni tudi ura, toda še preden je odbila vseh petero udarcev, je zavladala tišina med tisočglavo trumo. Množica, ki se je dotlej vse naokrog pomenkovala, šalila, smejala, pregibala, se je ob onih zamolklih udarcih nagloma pomirila, ko da pričakuje razkritja neke tajinstvenosti, ko da pričakuje izredne svečanosti...

Nekje v areni so se dvignili godci in zasvirali z močnimi glasovi svojih tromb. V pritličju pa so odprli jake duri in tedaj se je razvil za gledalce sijajen prizor. Najprvo sta prijahala na kostimiranih bel-

cih dva slikovito opravljena viteza z visokimi škornji in kodrastimi nojevimi peresi na širokokrajnih klobukih, ter jezdila v svojem nastopu tik okrog plota. Sledilo jima je enajst krepkih borilcev v baršunastovilenih raznobarnih kostimih, ki se jim skoro tesno drže života; preko pleč pa nosijo obilen plašč, oni usodepolni plašč iz debele mehke svile, ki ga rabijo ob borjenju z biki. Na glavi imajo ti mladeniči žametast klobuk, čegar prednji in zadnji krajec sta potisnjena navzgor. Tik za temi stasitimi mladiči prijahajo sedmero vitezov, ki poleg elegantne opreme nosijo v roki dolgo sulico. In medtem, ko se ob neprestanem sviranju godbe pomika ves sprevod krog prizorišča, vstopi zopet enajstero rdeče uniformiranih fantov, ki niso drugega, ko služabniki borilcev; sledi jim vrsta sivkasto oblečenih dečkov, ki so strežniki jezdecev. Naposled prizvončkljajo v areno trojke konj, oblečeni v rdečo franžasto togo ter vsi ozaljšani z zelenjem, praporčki, petljami in kraguljčki, vlečejo za seboj plugu podobno pripravo.

Ko se je tudi ta zadnji pojav izprehodil v krogu po prizorišču, odhaja ves izprevod v slikovitem nastopu zopet iz arene, a ne le ob neprestanem sviranju godbe, ampak ob navdušenem pozdravljanju gledalcev, ki potihne šele čez dolgo potem, ko je pritličje vnovič izpraznjeno.

Naposled se prične predstava, ki obsega šestero točk. To je: šest krepkih in podjetnih bikov je določenih za borbo in trpinčenje do smrti. Vsak posameznik ima na hrbtu vtisnjeno številko, vsled česar je koža pod znamenjem vsa nabrekla in otečena, da jo vidi lahko vsak gledalec in naj je še v toliki razdalji.

Najprvo prikoraka vnovič v pritličje petero borcev pešcev in en jezdec. Vsi ti se razkrope semintja po prizorišču z raztegnjenim plaščem v obeh rokah, pripravljeni na naskok in napad. Ti plašči so razne barve: modre, zelene, pomarančaste, vijoličaste in škrlataste. Borilci ga pred napadom treso polagoma, da privlačijo k sebi bika, ki se zakadi najprvo v ono barvo, ki ga v istem hipu najbolj razvne. Glede jezdecu pa moram razodeti, da ima njegov konj levo oko — ki je ves čas obrnjeno proti središču oziroma napram biku — obvezano; to pa zategadelj, da ne vidi bika in se ne splaši.

Jedva je hlapec odprl hlev, že je priskočil bik ves divji v pritličje ter se zakadil z vso silo v zelenkast plašč, ko da ve, da ga hoče nekdo dražiti s spominom na pirenejske livade... Ali še preden se je dotaknil bik z rogovjem plašča, je smuknil borilec ko pravi sokol preko 2 m visokega plota. Ves besen je nato zapičil bik svoje navpične roge v deske, toda krohot od strani gledalcev ga je razdražil še bolj, da se je zakadil razjarjen v drugega borilca. No, temu ni bilo treba preskočiti plota, kajti za živaljo je drvel tretji junak in jo ranil z mečem ter privabil tako njeno pozornost nase. Bik se vsled prizadete bolečine ozre presenečen iščoč ranitelja. Seveda je ta poskrbel nemudoma za svojo varnost. Zato se je žival zasukala srdito in z vratolomnim skokom napadla jezdecu. In zapičila se je globoko v trebuh konju, ki je preplašeno zdiral po pritličju, vlečši za seboj par metrov lastnih črev. Ob svojem smrtnem plesu je konj nenadoma zapazil bika in ko da je zagledal strašilo, se je vzpenel kvišku nameravajoč preskočiti plot. Ali bolečine mu niso dopuščale tolike moči in revež je telebnil kmalu v nezavest. Medtem, ko se je konj zvijal v svojih mukah ter hropel, stokal in krčil in stezal svoje ude, je njegov jezdec pobegnil ozi-

roma si šel poiskati drugega kostanjevca, dočim se je boril bik z ostalimi borilci in popolnoma pozabil na svojo žrtev. To priliko je uporabil jezdecov strežnik, ki je pritekel izza plota z bodalcem v roki. To bodalce je potem vrtel toliko časa konju nad čelom, da je žival poginila valjajoč se po tleh s pretresujočim stokanjem. Medtem časom je pretrpel tudi bik grozovite muke. Izmed peterih junakov so mu že trije zasadili meče v hrbet, in bik je bil ko blazen. Koža mu je bila vsa razmesarjena; cele bržole mesa so visele raz njega in kjerkoli je bik obstal, tamkaj je nastala mahoma cela mlaka krvi. Bik je rjovel od bolesti in se otresal, da bi mu odpadli zapičeni meči; ali meči so tičali globoko in so mu ob premikanju prizadevali še hujše bolečine. Bika so morale rane skeleti hudo, ker se je vrtel sem in tja, ter se oziral okoli topo in očitajoče, ko da bi nas bil hotel vprašati: kaj sem vam neki storil, zakaj me niste pustili na sočnih pašnikih naših pisanih trat? — Nekaj časa se je zaletaval v borilce okoli sebe, ker so se mu pa ti umikali spretno za plot, se je zatekel z vso razljutenostjo v šetajočega se jezdecu ter že s prvim

Profesor dr. Fran Ilešič, predsednik „Slovenske Matice“ in docent kr. hrvat. vseučilišča.

zapičenjem rogovja razparal konju ves trebuh, da je cepnil konjiček ko na povelje v pesek. Prevrnjeni jezdec se je kolikor mogoče bolje skrival pod svojega rjavca. A še preden je zapazil raztogočeni bik tudi njega, se je že priplazil od nekega borilec-pešec ter porinil biku svoj meč v hrbtenico v splošno radovanje. Bik se je skokoma obrnil in lovil ranitelja, dočim so gledalci ploskali odbeglemu junaku in se rogali biku s krohotom in žvižgom.

Navzlic novemu vbođu je bilo v biku še jake sile in energije. Vnovič se je pogumno zaletel v borilce, ki so ga vabili k sebi z nekim mrmranjem in z razgrnjenimi krvavimi plašči, toda siromak je ostal premagan. Neki junak se je namreč oprezno prikradel v njegovo neposredno bližino ter mu zabodel kratko bodalce nad čelom, kar je za junaka največji uspeh in zasluga do prve nagrade. Te rane ne prenese noben bik! Od bolesti resnično pijana, je šepala uboga para po pritličju sem in tja. Jezik ji je poln pen in krvi molel iz gobca skoro do korenike; noge je niso več držale in revno živinče je od same slabosti poklekalo. Z napol odprtimi očmi se je oziral umirajoči bik po ljudeh v areni, ki so mu z vpitjem, zaničevanjem in žvižganjem peli miserere, ki so od zadovoljnosti in radosti kar besneli — oziral se je steklenimi očmi po junakih, ko da

hoče priklicati osveto nad njimi. Borilci pa so se rezali njegovim mukam, klicali ga s prezirljivimi pridevki, oponašali ga v hoji, dražili ga s plašči, odkrivali se mu in prirejali globoke poklone. Onemogli bik je samo tulil in rjovel od bolečin, se težko obrnil še parkrat sem in tja, končno pa telebnil na okrvavljena tla. Tamkaj pa je izražal še dolgo svoje muke s takim stokanjem, da je morala spreletavati zona slehernega človeka. Premikajoč se v silnih krčih je končno nagnil s trakovi odičeno glavo in poginil.

Kar nastane v areni, ko leži bik ubit na prizorišču, je nepopisno! Velikansko navdušenje zaori med občinstvom, nepopisen aplavz zadoni po amfiteatru, brezkončni klici se razlegajo od vsepovsod! Ljudstvo ustaja iz svojih sedežev, maha z robci, šerpami in pahljačami; cvetice in čepice lete v pritličje in cel slavošpev živjoklicev proslavlja zmagovalca. Glavni junak zaključenega dejanja pa se priklanja na vse strani, pošilja poljube in povrača z lučajem čepice in slamnike. Naposled se narod obrne napram loži, v kateri je izbrana komisija ter kliče ime zmagovalca zahteva zanj prvo nagrado. A ko se borilci pripravljajo na slovesen odhod iz prizorišča, tedaj prepleza ograjo nekaj navdušenih gledalcev, da odnesejo zmagovalca na ramah iz arene. Poskočni zvoki godbe spremljajo junake k odpočitku, ali te godbe skoro slišati ni sredi razigranega hrupnega entuzijazma občinstva. Takoj nato pridrve v pritličje trojke konj s kostimiranim gonjačem, da odpeljejo poginolo živino: tri, štiri konje in bika.

Končno nastane odmor, ki traja le toliko časa, da zrahljajo hlapci pesek in z drugim peskom zasujejo prelito kri. Sledi jim osem zalivalnih vozov, da s svojimi brizgalnicami onemogočijo prah, ki se dviga nad novim peskom.

Med udeležniki pa stopajo raznašalci okrepčevalnih jestvin in pijač, časopisov, pahljač, programov in razglednic, na katerih so naslikani biki in junaki, zaznamenovani z imenom in rojstvenim krajem.

Vse ostale točke se vrše na podoben način ko prva, vendar ima sleherni kako posebnost; to pač le zategadelj, ker deluje povsem nove sile: drug bik, drugi borilci, drugi konji.

Zlasti biki se pri borjenju zelo razlikujejo drug od drugega z ozirom na svojo nprav. Dočim priskače ta temperamentno v areno in napade borilca nemudoma, obstane drug bik ravnodušno ob durih ter se vleže z udobnostjo v pesek, ko da preje proučuje situacijo; tretji zopet kobaca z zaničljivim zanosom prevzetno do sredine in zamahne z repom, zroč z radovednostjo okoli sebe, ko da občuduje nenavadni pašnik.

Pa tudi te vrste biki se zdramijo kmalu; predrami jih zloglasni krohot, ropot z nogami, oster žvižg in porogljivi klici, ki baje ne pomenjajo drugega nego: muhkužnik, strahopetec! Ves ta hrup in pa šop raznobarnih trakov — okoli rogovja, ki mu pleše pred očmi, ga razdraži tako, da je naposled še huiši nego takoišnji napadalci. Prizadejane bolečine izražajo biki tudi na razne načine. Pri posameznem ubodcu poskoči ta bik par metrov visoko, ko da namerava preskočiti tronadstropno areno, drugi se sicer naglo obrne, toda leno zre v dotično stran, motreč mirno junake, ko da ugiblje, kateri izmed njih ga je ranil.

Bik, s katerim so otvorili drugo točko, je planil v pritličje tako razkačen, ko da hoče maščevati smrt padlega tovariša. Z vso odločnostjo se je zaletel v šetajočega se konja ter ga prevrnil z jezdecem vred.

In kakor razbrska kokoš raz gnojišče vse okoli sebe, enako mu je bik z navpičnim rogovjem prevrtal in razmetal vse drobovje. Viteza pa je ranil v stegno in gotovo bi ga bil zdelal na isti način, ako bi se ne prikradel pravočasno pešec-junak ter zapil oster meč v bikov hrbet. Bik je zatulil in lovil nato vseh šestero borilcev, ki so pa pogumno odbijali vsak njegov naskok. Med tem časom sta pritekla k ranjenemu vitezu dva postrežnika ter ga odnašala z vso naglico. Ob prenašanju sta seveda imela oči ves čas uprte v bika, da bi v skrajni potrebi izpustila ranjenca ter pobegnili. Iz tega je razvidno, da vsi oni, ki imajo posla na prizorišču, narede lahko oporoko, preden odhajajo z doma.

rediteljski odbor poplačati ogromno škodo dotičnega dne. Uvaževati je treba, da je našlo smrt v areni šestero čvrstih bikov in 17 konj; razen tega pa dobe vsi borilci svoje primerne premije.

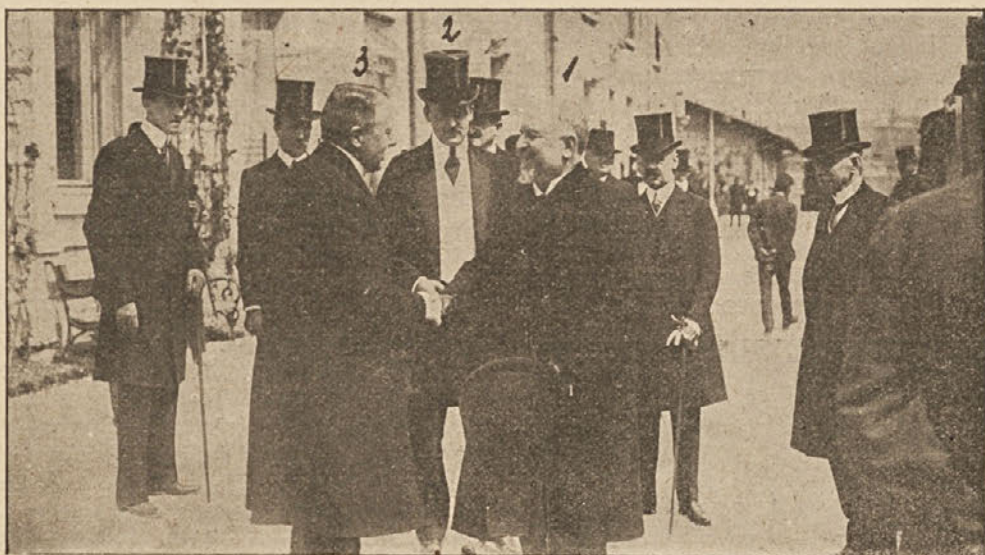
Slične predstave, borbe z biki, se vrše v Madridu vsako poletno nedeljo popoldne, ako dovoli vreme. Človek bi menil, da je pač skrajni čas, da Španija opusti to nečloveško zabavo, kakor jo je Portugalska opustila že davno. Ali kaj še! Slične prireditve se raztezajo dandanes ne le po vseh večjih mestih španskega kraljestva, nego tudi v obmejnih pokrajinah sosedne Francije.

Meni je bilo težko, ko sem odhajala iz Puerta de toros. Pri srcu mi je bilo, ko

Profesor dr. Fran Ilešič.

S početkom letnega semestra 1914. začne na kr. hrvatskem vseučilišču v Zagrebu naš rojak prof. dr. Fran Ilešič predavati o slovenskem jeziku in slovenski književnosti.

Novi vseučiliški docent je bil rojen dne 30. julija 1871 pri Sv. Jurju na Ščavnici pri Ljutomeru na Štajerskem. Gimnazijo je dovršil odlično v Mariboru, vseučiliške študije pa v Gradcu. Na vseučilišču je poslušal predavanja slavistov dr. G. Kreka in dr. Oblaka ter s posebnim zanimanjem Meinongova predavanja o filozofiji. Bil je promoviran sub summis auspiciis Imperatoris doktorjem filozofije. Kot profesor je poučeval spočetka na I. drž. višji gimnaziji v Ljubljani, nato dvanajst let na ljubljanskem učiteljskišču in zdaj poučuje 4. leto na II. državni višji gimnaziji v Ljubljani. Poučeval je slovenščino, srbohrvaščino, latinščino in grščino ter filozofijo (logiko in psihologijo). Na literarnem polju je začel delovati v »Ljubljanskem Zvonu« l. 1898.; odtlej je sodelavec najrazličnejših mesečnikov, zbornikov in književnih društev. Bil je »Slovanov« urednik tri leta, je dopisnik in sotrudnik Slovenske in Hrvatske Matice, dopisujoč član Jugoslovanske Akademije, Matice Srbske, slovenske Šolske Matice, dopisnik čeških, hrvatskih in srbskih pedagoških časopisov itd. Od l. 1907. je predsednik Slovenske Matice v Ljubljani ter je bil te dni že sedmič izvoljen predsednikom. Ustanovil je Društvo slovenskih profesorjev in bil sedem let njegov tajnik. Hrvatski pedagoški književni zbor ga je imenoval svojim častnim članom. Njegova velezanimiva javna predavanja v Ljubljani, v Gorici, Mariboru in drugod imajo vedno izredno število hvaležnih poslušalcev. Dr. Ilešič je namreč izboren govornik, poln temperamenta in sugestivne sile. Dr. Ilešičeva glavna zasluga pa je, da so postali literarni stiki Slovencev s Hrvati živejši ter da izdajata Slovenska in Hrvatska Matica za svoje člane skupno ali

Pozdrav laškega zunanjega ministra markeza di San Giuliana v Opatiji. (1 di San Giuliano, 2 avstr. zunanji minister grof Berchtold, 3 volosko-opatijski okraj. glavar pl. Schmidt-Zabierow.)

V tretjem dejanju sem opazila, da je nasprotovalo občinstvo s klici in žvižgi le zaraditega, ker je nameraval borilec premalu usmrtiti bika z bodalcem, ki ga nosi ob pasu. Množica mu tega ni dovolila, ker je zahtevala še nadaljnega užitka in ker ji je bil dotični bik dotlej še premalo ranjen. Španska publika je vsa blažena in zadovoljna, ako usmrti borec štirinogega sovražnika šele tedaj, ko mu je koža vsa razcefrana okoli ran, ko mu tiči v presekani hrbtnici vsaj petero suličic, ko so mu pisane petlje okrog rogovja vse krvave od lastne ali konjske krvi, ko mu vise ob strani celi kosi mesa, ker izgleda od daleč, da ima izmučena para plavute. Predstava je trajala od petih do sedmih in tričetrt. Ko je končala, je bilo udeležništvo naravnost noro od doživele zabave, slasti in užitka. Različne ovacije posameznim zmagovlancem se niso hotele niti poleči. Moški so preplezovali plot ter nosili zmagovalce na ramah po areni. Cela gnječa dečkov je pridrvela na prizorišče le zato, da iztrže sulice iz zadnjega bika in si jih vzame za spomin; zato so posredovale straže, da preprečijo pretep ali pobjo... Vrisk in plask je brezkončen! Mlade matere pa visoko dvigajo svoje maloletne otročice, sklepajoč jim ročice k aplavdiranju; po preteku nekolikih let pa se močje ravnoiste matere čudijo nad brezsrčnostjo lastnih sinov, onih sinov, ki so v najnežnejši mladosti bili svedoki najkru-tejše krvoločnosti. Še več! Prisotni so bili celo dojenčci, bitja, ki so med pred-stavo sesala materino mleko; in taka majka pričakuje po mnogih letih usmiljeno srce od lastnega ploda, ki ga je s pogledom na najnečuvvenejše trenutke napajala z mlekom, ki se jej je od gnjeva, besa, studa, prezira in pomilovanja izpreminjalo v strup...

Da so listki toli dragi, dasi je gledališče popolnoma razprodano, temu se ni toliko čuditi, ako pomislimo, da mora pri-

da se moram sramovati pred srečajočimi ter jih smatrati boljimi, ker se niso udeležili trinoških dejanj. Seveda so izostali dotičniki le iz vzroka, ker so videli podobne prireditve že brezštevilokrat, ali ker si niso pravočasno nabavili vstopnice. Saj so nam prihajali naproti le za-tegadelj, da izvedo preje nego iz časopi-

Laški zunanji minister markez di San Giuliano (1) pred hôtelom »Štefanija« v Opatiji, grof Berchtold (2), soproga našega ministra (3), grof Forgach, bivši avstrijski poslanik v Belemgradu, zdaj poslanik v Draždanah (4), Madžar, eden najhujših sovražnikov Jugoslovanov.

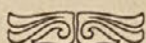
sov, da so zmagovalci tega dne Ramon Martinez, Jayme Balesteros, Miquel Marti i. t. d.

Od studa in gnjeva vsa omamljena sem se povrnila v hotel; drugega dne pa nisem pokusila mesa... Da govorim resnico, sem predstavo komaj komaj prestala ter si parkrat zakrila oči. Tiščala me je pa na sedež gola radovednost, kakšna je pravzaprav ona znamenitost, s katero se baha Španija še v 20. stoletju.

vsaka zase tudi hrvatske ozir. slovenske knjige. Malo je Slovencev toli agilnih in energičnih pri delu za kulturno jugoslovansko misel in za napredek naroda, kakor je prof. dr. Ilešič, ki uživa zato izredno spoštovanje na vsem slovanskem jugu.

Steckenpferd-lilijinomlečno mlie

prej ko alej neutrno za racionalno oskrbo polti in le-pote. Priznanostna pisma. 157 Po 80 h povsod.

Župnik p. Hugolin Sattner, skladatelj največje slovenske kantate „Oljki“, ki jo izvaja Glasbena Matica na treh koncertih v Ljubljani.

Kmečka razstava — v vlaku.

Na Ruskem ni misel otvoritve neprestanih razstav in vzgojevalnih kurzov v železniških vozovih nikaka posebnost ali novotarija. Lani so na vseh železniških progah pripenjali k vlakom voz, kjer je bila prirejena protialkoholna razstava, kjer se je videla na mnogih slikah in preparatih škodljivost alkohola za človeško telo. Sedaj zopet naznanja »Ruskoje Slovo«, da je priredilo ravnateljstvo kazanske železnice ob soudeležbi deželni in zemljedelskih uradov agronomičen vlak, ki je združen z agronomično razstavo. Ta vlak ima deset vozov, ki so specialno v ta namen napravljeni in bo vozil po progi moskviško-kazanske proge, v moskviški, rjazanski, vladimirski, nižegorodski, pensenski, tambovski in kazanski guberniji. Eden izmed teh voz je nalašč pripravljen za gledalce. Sedeži so preračunjeni za petdeset do šestdeset oseb. V tem vozu bodo izobraženi poljedelci, ki bodo spremljali vlak, brali popularne lekcije o kmečkem gospodarstvu. Da se te lekcije ilustrirajo, je napravljena deska, na kateri se vprizarjajo kinematografske slike. Kinematografski aparat je postavljen v posebno hišico. V dveh vozovih se nahajajo vzorni gospodarski stroji in orodje za kmečko gospodarstvo. V tretjem vozu sta razstavljeni dve kravi čistega plemena. V četrtem goveja živina in drobnica. V prihodnjih dveh vozovih se nahaja muzej kmečkega gospodarstva. Tu vise statistične mape, pregledi, vzorci žitnih semen in rodovitne zemlje, različne olupševalne metode in drugo. Tu so tudi zajci; razkazuje se mlekarstvo in na stenah visijo nazorne slike o racionalnem gospodarstvu in vzorci raznih gospodarskih rastlin. En voz je določen za služabništvo, ki spremlja vlak. V zadnjem vozu je napravljena kurilnica. V celem vlaku sveti ponoči plin. Vse te priprave stanejo okrog 100.000 rubljev. Ravnatelj vlaka, agronom Volkov bo bral lekcije o strojih in preparatih, ki so potrebni za kmečko gospodarstvo in privatno poljedelstvo. Njegova dva pomočnika, agronoma Žu-

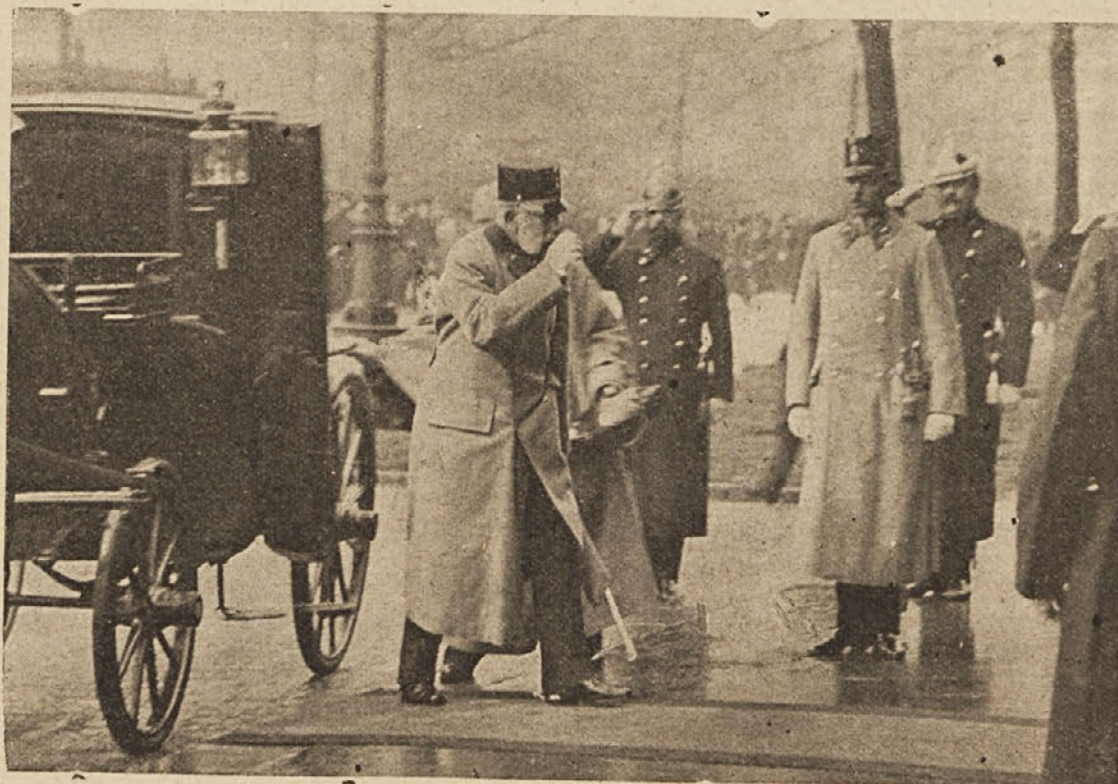
ravljev in Lebedjev bosta brala: prvi o krmljenju goveje živine in o mlekarstvu, drugi o splošnem zemljedelstvu, kmečki ekonomiji in kooperaciji. Dne 15. marca t. l. je vlak začel voziti in vozil bo od postaje do postaje zgoraj imenovanih gubernij. Pri vsaki postaji se bo ustavil dva dni in vsak bo lahko brezplačno pregledal vlak in poslušal predavanja. Misel o izboljšanju in moderniziranju gospodarstva in poljedelstva mušikov v Rusiji se je začela torej praktično uporabljati in moramo pritrditi, da je ustanovitev te premikajoče se razstave in predavanj v vlaku za ruske razmere zelo važna z ozirom na veliko oddaljenost krajev med seboj in tudi zato, ker premikajoča se razstava prej izpolni svojo nalogo nego ena sama, v kakem gubernijalnem mestu, kamor je od povsod zelo daleč in kamor pride ruski mušik le redkokdaj. Seveda, razkazovanje in

predavanje o vsem koristnem gospodarstvu še ne bo pomagalo mušiku iz bede, ker je na drugi strani v obliki visokih davkov in monopola tako izkoriščen, da je lakota njegov vsakdanji gost.

Naše slike.

Laški in avstrijski zunanji minister v Opatiji. V torek, 14. aprila t. l. prispela sta v Opatijo laški zunanji minister markeze di San Giuliano in avstrijsko-ogrski zunanji minister grof Berchtold. Naš minister se je pripeljal z navadnim brzovlakom ob pol 10., a laški minister s svojim posebnim vlakom okoli pol 12. dopoldne. Našega je sprejel na kolodvoru okrajni glavar baron Schmidt, a drugega t. j. laškega pa okrajni glavar in grof Berchtold. V Opatiji je pozdravil obadva načelnik občine Volosko-Opatija, poslanec dr. Andrija Stanger in sicer najprvo v hrvaškem jeziku, a potem v laškem jeziku. Laški minister di San Giuliano se je izrazil zelo pohvalno o avstrijski rivieri in je rekel med drugim, da si pač ni predstavljal take lepote in krasote, ki ga je naravnost očarala. Ministra in spremstvo stanujejo v hotelu Stefanie, kjer so okupirali 30 sob. Konferenca se je vršila do 18. aprila. O čem se je razpravljalo, pač ne moremo vedeti, a misliti si moremo, da o trozvezi, Albaniji in Balkanu. Kako so se pozdravili in sprejeli, nam pa kažejo naše slike.

K obisku laškega zunanjega ministra v Opatiji. Opatijski župan je pozdravil di San Giuliana hrvaški. Odvetnik dr. Andrija Stanger je rojen Vološčak in je načelnik občine Volosko-Opatija že čez 20 let; bil je dolgo časa istrskega deželnega glavarja namestnik, je vitez Franc - Jožefovega, rumunskega kronskega, luksemburškega vojaškega in civilnega, Adolfa Nassauskega in kraljevskega grškega odrešiteljskega reda, častni občan občine Volosko - Opatije, namestnik predsednika zdraviliške komisije itd. Dr. Stanger je navdušen in zaveden Hrvat in zelo priljubljena osebnost. Oženjen je s hčerko znane slovenske obitelji iz Ilirske Bistrice gospo Faniko Domladiševo. Da je pozdravil laškega zunanjega ministra v hrvaškem jeziku ter da je v pogovoru z njim naglasil, da je Opatija hrvaška, to je pravzaprav samoumevno. Toda dr. Stan-

Cesar Franc Jožef gre k otvoritvi pomladanske umetniške razstave v „Künstlerhausu“ na Dunaju. (Poslednja fotografija našega zdaj bolnega vladarja.)

ger je storil s tem vendarle več kot svojo dolžnost, ki bi se je bil marsikdo na njegovem mestu izognil. S tem je dal dr. Stanger direktivo tudi svojim naslednikom; Opatija je vzlic svoji mednarodnosti kot krasno letovišče in morsko kopališče vendarle slovanska ter taka tudi vedno ostane.

Matej Sršen, umrl dne 7. aprila t. l.

»Glasbena Matica« v Ljubljani priredi v sredo, dne 22., v četrtek, dne 23. aprila 1914, obakrat točno ob tri četrt na osem zvečer, in v nedeljo, dne 26. aprila 1914 točno ob petih popoldne v veliki dvorani hotela »Union« tri velike koncerte, na katerih se bode izvajala najnovejša velika slovenska koncertna skladba, kantata v treh delih »Oljki«, ki jo je za soli, zbor in orkester uglasbil p. Hugolin Sattner po besedilu Simona Gregorčiča. Sodelujejo gospa Fanetta Hermsdorf-Bilinova, koncertna pevka v Karlsruhe (sopran), g. Ivan Levar, operni pevec iz Aachena (bariton), gđc. Cenka Severjeva, članica pevskega zbora »Glas-

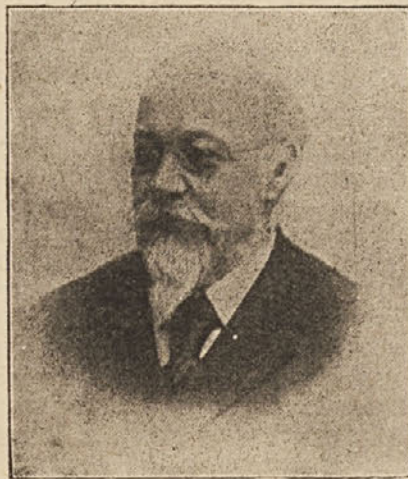

Prizor iz Nedbalove operete »Poljska kri«: gospa Irma Polakova in gosp. Aleksander Binički.

bene Matice« (alt), pevski zbor »Glasbene Matice« in orkester. O komponistu smo poročali v S. I. T. že opetovano. Kantata »Oljki« je največje glasbeno slovensko delo te vrste.

Matej Sršen. Na Skaručini je dne 7. t. m. umrl vrl slovenski kmet, mož stare kranjske korenine, kakršnih je, žal,

čimdalje manj na Gorenjskem — Matej Sršen. Dne 5. decembra 1913. nam je (o priliki, ko je nameraval S. I. T. prinesiti slike vseh deželnozborskih kandidatov, kar pa se ni dalo izvršiti) popisal svoje življenje zdaj že rajnik sam tako-le: »Šolal sem se v mladosti eno leto doma v naši šoli, potem pa v Ljubljani štiri leta; ko sem bil 12 let star, sem ostal doma in se takoj poprijel poljedelstva oziroma kmetijstva; ko pa je prišla zame vojaška doba leta 1872., sem bil k vojakom potrjen, kjer sem služil aktivno tri leta. Leta 1878. sem bil mobiliziran k okupaciji v Bosnijo; tam sem služil 10 mesecev. Bil sem navzoč pri napadu v Banjaluki dne 14. avgusta 1878; po preteku desetih mesecev sem bil kot narednik odpuščen domov in kakor vedno prijatelj kmetijstva, sem se zopet istemu posvetil. Leta 1888 sem prevzel od pokojnega očeta posestvo in sem bil koncem leta 1895 izvoljen županom. Županoval sem vestno in strogo nepristransko tako, da o priliki revizije od deželnega odbora se je našlo vse povoljno in v redu. Dokaz temu sem dobil zaslužni srebrni križec s krono. Leta 1908. meseca julija se je vršila zopet občinska volitev, pri kateri sem bil zopet izvoljen v občinski zastop, pa jaz, že vseh

Češki slavni romanopisec Jakob Arbes je umrl.

sitnosti in neprilik naveličan, sem se odpovedal še pred volitvijo župana.« Ta skromni popis kaže, da je bil rajnik ponižen, skromen mož, ki ni poznal nobene bahavosti, dasi je bil odličen gospodar. ter je igral opetovano tudi politično vlogo. Ostal je do zadnjega dne zvest svojemu prepričanju, ki se je zanje boril dostojno in pošteno. Bil je somišljenik narodnoprredne stranke ter bil večkrat deželnozborski kandidat. Žrtvoval se je vselej rad, dasi brez upanja na zmago. Priprosti poštenjak je ostal značajan do svojega poslednjega diha, in ta redka čednost mu ohrani najčastnejši spomin.

Prizor iz operete »Poljska kri«. Naša slika kaže gospo Irmo Polakovo in gosp. Aleksandra Biničkega v III. dejanju Nedbalove operete »Poljska kri«, ki jo je uprizorilo zagrebško kazališče tudi v Ljubljani z velikim uspehom.

Gđc. Mira Koroščeva, dramatična primadona v Zagrebu, zapušča zagrebško kazališče, kjer je delovala štiri leta. Angažirana je na mestno gledališče v Hamburgu, kjer je gostovala na poskušnjo v nekaterih partijah. »Kraljica Sabška«, »Tosca« in »Aida« so njene najboljše vloge. Naša slika jo kaže v ulogi Dalile, ki jo je pela z najlepšim uspehom v Ljubljani koncem marca t. l.

Jakob Arbes, znameniti in veleugledni češki romanopisec in historik, je umrl v Pragi (Smichovu) 74 let star, slep in

že več let bolehen, toda duševno bister in svež do zadnjega hipa. Z njim je umrl poslednji tovariš Nerudov, Zeyerov, Vrchlickega in drugih čeških klasikov. Bil je plodovit leposlovec, literarni in kulturni historik, žurnalist in kritik. Arbes je bil umetnik prve vrste in njegovi romani so resni umotvori. »Sveti Ksaver«, »Sivo-

Odvetnik dr. Andrija Stanger, župan občine Volosko-Opatija, ki je pozdravil laškega zunanjega ministra v hrvatskem jeziku.

oki demon«, »Križanje«, »Ana in Marija«, »Newtonov mozeg« in »Akrobati« bodo prištevani še dolgo k najoriginalnejšim viškom češke beletrije. Njegovi veliki socialni in društveni romani modernih idej in tendenc bodo še dolgo sveži in vplivni. Umrl je revež, a bogat neminljivih zaslug, čist in značajan mož, kakoršnih je malo na literarnem polju.

Gđc. Mira Koroščeva v ulogi Dalile v Saint-Saëns-ovi svetopisemski operi »Samson in Dalila«, ki se je pela v Ljubljani.

Na mesečne obroke! Da ustrezemo mnogim naročnikom, se naročnina za »Knjižnico Slov. Ilustr. Tednika« lahko plača v štirih zaporednih mesečnih obrokih po 2 K. Naročite se! Priglasite se in pridobite naročnike!

Razne vesti.

Dolgčas je oče slabih misli, pravi pregovor. Dobro čtivo je blagor ljudstvu. Naročite si torej dobre knjige! Knjige naše knjižnice bi naj ne manjkale v nobeni slovenski rodbini. Naročite jih!

Kaj se je pripetilo Don Juanu. Francoska humorista Fischer pripovedujeta v »Journalu« sledečo neznano »epizodo« iz življenja don Juana: Nekega večera je rekel z občutkom nekake grenkosti: »Kakšna škoda, moja krasotica, kakšna škoda, da rabi človek ena in ista usta za jed in za poljube! Imam o ljubezni svoje mnenje, ljubezen cenim preveč visoko in zato mi je to zoprno. Gospod Bog bi res lahko napravil to stvar bolje.« Gospod Bog ni imel oni večer ravno nobenega važnejšega dela in je zaslišal iz višin nebes don Juanov vzdih. Pomislil je: »Pravzaprav pa to, kar pravi oni majhni dečko tam doli, ni tako brez pomena, kakor bi se zdelo. Ni ravno pravilno, da je in poljubljuje z enimi in istimi usti. Da že nisem prej prišel na to?! Zakaj sem mu dal samo ena usta, ko bi mu dal prav lahko dvojna? Pravzaprav pa ni nič hudega, saj se da vse popraviti in nič ni izgubljenega. Dal sem mu samo ena usta; no, dam mu in to takoj še ena usta...« Drugi dan zjutraj je imel don Juan dvoje ust. Nikakor pa se ne more popisati velikanskega presenečenja, ki ga je par dni nato pripravil don Juan s tema dvema ustama Vsegamogočnemu stvarniku. Gospod Bog se je čez nekaj dni spomnil na don Juana in tu mu je prišlo nenadoma na misel, da bi se ozrl, kaj dela. In kaj je videl? Takoj bomo povedali. Videl je don Juana, kako drži v objemu krasotico in kako jo poljubljuje najprej z usti številka 1, kakor dela vsak človek in takoj nato z usti številka 2. V poljubovanju je neprestano menjaval usta in krasotici je bilo to neizrečeno všeč. Bila je v malih nebesih in neprenehoma govorila: »Kakšna škoda, da nimaš še enih, tretjih ust, moj don Juan, moj ljubljani don Juan, kakšna škoda! To bi bilo še bolj lepo!...«

London in gledališka umetnost. Hrvatski pisatelj Srgjan Tucić poroča v »Obzoru« o gledališčih v Londonu: Gledališča so Angležu najljubša zabava, no, poprečno išče Anglež v njih predvsem zabave, a ne napornega duševnega užitka. Anglež se rad smeje. Ne poznam naroda, ki bi bolj užival v šali, ali če hočete tudi v budalosti, od Angleža. Dober komik v kateremkoli okraju

mu je večje vrednosti od slavnega in zares genijalnega igralca Sir Herberta Beerbom-Treea. Na tega so ponosni le pred tujim svetom, a s komiki se zabavajo in ubijajo svoje dnevne skrbi. — Slovenci so torej — jugoslovanski Angleži. Tudi Slovenci se rajši krohota, kakor bi se jokali; ljubijo burke, ne pa žaloiger. No, tega se

Dr. Nikola Mandić, Hrvat, bivši poslanec in podpredsednik sabora, novi namestnik deželnega šefa bosensko-hercegoveškega, drugi najvišji civilni uradnik v teh deželah.

jim ni sramovati, saj imajo podnevi preveč skrbi in žalosti; zato jim privoščimo vsaj za večere — malo smeha. Če se smeha ne sramujejo visokokulturni Angleži, zakaj bi se ga Slovenci! Čemerni pa so lahko še nadalje slovenski gledališki kritiki.

Življenje v Londonu. Znani hrvatski pisatelj Srgjan pl. Tucić biva že dalje časa v glavnem mestu Anglije in podaja v »Obzoru« zanimive

podatke o življenju v Londonu. Tucić poroča, da je vsak Anglež trgovec, a ne »kramar«, kakor zavistni Nemci Angležem radi očitajo, marveč pamenten, trezen, premišljen trgovec v pravem pomenu besede. Tudi sinovi najboljših, aristokratskih krogov se posvečajo raznim službam, le najstarejši prevzema upravo posestva (fideikomisa). Delavni čas v Londonu traja od 8. oz. 9. zj. do 1. popoldne ter od 3.—5. ali od 5.—7. zvečer. V tem času je vse pri delu. Od ene do treh popoldne pa so vsi mnogobrojni londonski restavrantii natlačeno polni. A tu nihče ne sedi dolgo. Vsakdo tiho in mirno použije svoj obed in hitro odide v londonske parke, ki so prekrasni, v slabem vremenu pa v klub, kjer čita časopise. Ko pa se bliža tretja ura, tedaj se kakor na čudotvoren migljaj vse izprazni. Bogataši pridejo na plano šele ob štirih popoldne. Toaletni luksus londonskih dam je velikanski ter francoske lepote daleč zaostajajo za Angležinjami. Gostilne so zvečer odprte do polnoči, ob sobotah do 11., ob nedeljah in praznikih pa sploh ne ali izjemoma do polu 11. O polnoči so vsi javni lokali zaprti, promet je ustavljen, ulice so prazne. V tem času se začne drugo življenje v bogatih in plemenitaskih klubih, kamor imajo pristop samo milijonarji in aristokratje. Tukaj občujejo gospodje samo v fraku in dame v plesnih oblekah. A prava redkost je, da bi prišla odlična Angležinja dvakrat v isti obleki v klub. Navada pa je, da posečajo Angležinje te klube po dva do trikrat na teden. A tudi delavci imajo svoje klube, kjer se za majhen denar zabavajo, čitajo ali igrajo. Ti klubi pa so odprti samo do polnoči.

Španski kralj o usodi albanskega kneza. Madridski dopisnik lista »L'Espagne« se je razgovarjal s kraljem Alfonzom o položaju v Albaniji. Med drugim je kralj izjavil: Neosnovane so vesti, ki so krožile po listih, da sem predlagal lani pretendentu Don Jaimea za kandidata na prestol Albanije. Pretendent je res moj sovražnik, toda ne sovražim ga tako zelo, da bi mu želel albansko krono. Prvi in drugi knez Albanije padeta prav gotovo od zločinske roke. Vsega tega je kriva carigrajska politika, ki je dala Albancem nezaslužene pravice. V takih razmerah ni mogoče vladati Albancev, dasi jih je samo dva milijona.

Prvi zaslužek Mark Twalna. Znamenitega ameriškega pisatelja humorista je vprašal prijatelj, ali se še spominja, kako si je zaslužil svoj prvi denar. In Mark Twain je odgovoril: Spomin

Jeruzalemski mohamedanci pričakujejo na strehah velikonočne krščanske procesije.

na moj prvi zaslužek je prav trpek. Bilo je v šoli. Šolske postave so določale, da vsakdo, ki poškoduje šolsko klop, plača pet dolarjev ali pa jih dobi s palico petindvajset vpričo vseh učencev. Nekega dne me je zapeljalo, da sem z nožem poškodoval klop. In povedati sem moral očetu, da treba plačati 5 dolarjev ali pa me čaka javna telesna kazen. Moj oče je odgovoril: »Preveč žaljivo bi bilo, sramotiti naše ime pred vso šolo, zato plačam. Ker pa ne maram, da bi ti kaj

Kalifornija je prenapolnjena delavcev, ki so neprostovoljno brez dela. Večinoma so to priseljenici iz Evrope. Jako veliko število jih je šlo peš proti vzhodu do luke, ker niso imeli denarja za vožnjo; odondod so se odpeljali zopet nazaj v domovino. V vseh ameriških listih je čitati opetovane pozive delavcem, naj ne hodijo v Ameriko, ker tam ni dela zanje. Mnogi delavci, ki so po dolgem čakanju našli delo, delajo po 2 do 3 dni v tednu, pa žive zato jako slabo. Vse

v zapor. da prestane smesečno kazen; tudi za loženih 4000 K mu zapade. To so moderne kazni, ki resnično poboljšujejo in rešujejo zločince.

Iz upornega Epira: Starodavni most turškega sloga čez reko Danros.

odšlo, pojdi z mano gori...» Par minut nato sem se prav pošteno seznanil s palico. A dobil sem 5 dolarjev; in ker sva se že sprijateljila s palico, sem se odločil, da prestanem še onih 25 v šoli. Storil sem tako in obdržal 5 dolarjev. To je bil moj prvi zaslužek.

Muzej črevljev. V starem švicarskem mestu Arbon ob Bodenskem jezeru je umrl notar Santer, ki je zapustil čudno zbirko. Mož je namreč zbiral črevlje ter si je sčasoma nabral cel muzej škornjev, črevljev in šolnov, vsega skupaj nič manj kot 7000 parov. Ta zbirka obsega obutev najraznovrstnejših oblik ter različnih narodov in časov. Zanimivo je, da ni smel nihče, niti lastna soproga pogledati tega čudnega muzeja, dokler je notar še živel. Šele po njegovi smrti so si smeli ljudje ogledati to velikansko zbirko črevljev, ki je vredna 25.000 K.

Za suhe in debele. Teža človeškega telesa se da vsaj nekoliko uravnati s hrano, ki naj jo uživamo. Popularni dunajski medicinski tehnik daje za suhe ljudi sledeče nasvete: kdor se hoče zrediti, naj uživa same redilne jedi, torej mnogo surovega masla in slanina, dosti žemelj in kruha, dobro kuhanega riža, močnatih rezancev, krompirjeve kaše, mnogo rumenjakov, finih močnatih jedi in sladkega peciva. Suh človek naj je najmanj 5–6 krat na dan ter naj po vsaki jedi pije mleko. Spočetka malo, potem ko se ga navadi, več, tako da ga izpije poldrug liter na dan. — Debeli ljudje pa naj jedo: sveže in kuhano sadje, jagode, vse brez sladkorja; dalje zelenjavó: špinačo, zelje, ohrovt, zelen fižol, salato z malo olja in brez jajec, kumare v salati in kisle, šparglje brez surovega masla in drobtin, repo sladko in kislo, kislo zelje, kolerabo, kislico, kapre, redkev, karfijolo, kisli hren. Mesa naj debeli ljudje malo uživajo, predvsem pa ne sme biti mastno. Tudi mastni rib naj se varujejo. Razun tega naj se dobro rejeni ljudje dosti gibljejo.

Brezposelnost v Ameriki. Zadnje štiri mesece se je vrnilo iz Severne Amerike v razne kraje okoli 400.000 delavcev ali dvakrat več kakor lansko leto. V Ameriki ni dobiti nikakega dela več. Samo v New Yorku je 350.000, a v Chicagu 300.000 ljudi, ki ne morejo najti nobenega dela.

preveč ljudi išče sreče in denarja v Ameriki, ki se je izčrpala in ne more rediti tako ogromnega števila domačinov in priseljencev.

Huda kazen. Alkohol je največji škodljivec človeštva. To so izprevideli že mnoge države, ki so zato uvedle silno hude kazni za pijane ljudi. V Avstraliji je n. pr. v Melbournu sodnik Egleson vpeljal posebne vrste kazni za one, ki jih policija zaloti pri kakem prestopku, izvršenem v pijanosti. Pri nas je pijanost izgovor, opravičba, tam pa se baš ta pijanost, ki je povzročila zločin, najhujše kaznuje. Tako je bil pred kratkim obsojen v Melbournu neki mladenič na 8 mesecev ječe, ker je v pijanosti izvršil dve slepariji. Sodnik mu je docela odpustil kazen pod pogojem, da položi 4000 K kot poroštvo, da se vbodoče popolnoma vzdrži pijančevanja. Če bi oblast zvedela, da je izpil samo čašo vina, piva ali žganja, mora takoj

Rado Murnik: Lovski bajke in povesti. I. zvezek Knjižnice Slovenskega Ilustrovanega Tednika. Elegantne, priročne knjižnice v žepnem formatu doslej še nismo imeli; zdaj pa je začela izhajati K. S. I. T., da izpolni to vrzel. Prvi zvezek prinaša Murnikove lovski humoreske, bajke in povesti v obliki, ki se mora imenovati vzgledna. Papir je fin in trpežen, črke moderne in lahko čitne, format eleganten in trda vezava prav lična z naslovno sliko H. Smrekarja. Dvanajst spisov, večinoma humornih, je v tej knjigi, vsi pisani v krasnem jeziku in s temperamentnim slogom, ki privlačuje in zanima vseskozi. Iz lovskega življenja so zajete te povesti, a seveda igrajo ulogo večinoma le takozvani nedeljski lovci; zato je ta knjiga zabavna za vsakogar, čeprav ni lovec ali ribič. Povesti niso ponatiski iz S. I. T., nego jih je humorist iznova priredil za to knjižnico. Ker se vsakdo rad smeje ter si poslasti življenje s humornim berilom, bo ta Murnikova knjiga vseobče dobrodošla. Ime Rada Murnika, našega prvega humorista, že jamči za kakovost te njegove nove knjige. Vse njegove prejšnje humoreske je sprejela naša publika z veseljem, saj je naša književnost na humoristih zelo uboga. Zato smo prepričani, da s tem prvim zvezkom K. S. I. T. humora željnim čitateljem in društvom prav posebno ustrezemo.

Elegantno vezana knjiga R. Murnik „Lovski bajke in povesti“ obsega 192 strani ter stane v upravnistvu Slov. Ilustrovanega Tednika (s poštnino vred) in po knjigarnah 2'50 K. — Kdor pa se naroči na Knjižnico Slov. Ilustr. Tednika, dobi to knjigo za samo 1'60 K, kajti naročnina za prvi letnik knjižnice, ki bo obsegal 5 knjig, znaša le 8 K. Naročnina se lahko plača ali vsa naenkrat ali v dveh obrokih po 4 K ali pa v štirih zaporednih mesečnih obrokih po 2 K.

Pet elegantno vezanih izbornih knjig za samo 8 K! Naročite se na Knjižnico Slov. Ilustr. Tednika!

Osvobojeni Macedonci v Skoplju: Narodna noša je tu popolnoma ohranjena.

EMIL GABORIO:

8. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

»Morebiti, a resnica je. Še enkrat vam pravim, gospod preiskovalni sodnik: v svojo veliko radost vam morem javiti, da poznam morilca vdove Leruževe.«

Nato je poročal Tabaret s točnostjo in jasnostjo, ki je človek ne bi bil pričakoval od starega gospoda; pisma je navajal tako doslovno, kakor da jih čita.

»Videl sem pisma, vsako posebej sem imel v roki,« je dejal. »Tole pa sem izmaknil, da se lahko primerja pisava. Natega!«

»Da, gospod Tabaret, prav imate. Zdaj vemo, kdo je zločinec. Stvar je jasna, nobenega dvoma ni več. Ah, to je prokletstvo zlega dejanja: očetov greh je storil sina morilca!«

»Nisem vam povedal še imen; hotel sem slišati prej vaše mnenje.«

»Oh, povejte brez skrbi! Francoski sodnik se nikoli ne obotavlja položiti svojo roko na krivca, pa naj bo še tako viškega stanu.«

»Oče, ki je zamenjal svojega zakonitega sinu za nezakonitega, je grof Retó de Komaren; morilec vdove Leruževe pa je ta bastard sam, nositelj imena, grof Albert de Komaren.«

Stari Tabaret je govoril čisto počasi, povdarjaje vsako besedo. Zavedal se je, da napravi odlično ime velik vtis na preiskovalnega sodnika. Toda zgodilo se je več, nego je pričakoval.

Dabiron je sedel kakor okamenel, z izbuljenimi očmi in ne da bi se ganil. Na-

»Ni dobro? Kako vam pride to na um? Prav dobro mi je. Samo presenečenje mi je zaprlo sapo.«

»Rad verjamem.«

»Ne zamerite mi, ako vas prosim, da me pustite za hipec samega. Dajte, pro-

celjené rane. Eh, težko je bilo, kar je doživel pred dvema leti; a vmes je poteklo nekaj časa, in čas je omilil vse, tako da se mu je zdelo premagano že zdavnaj. Zdaj pa je zadonelo ime Komaren iznova v njegovo življenje. In prošlost je stala pred

Kozaška straža pred konjušnico na rusko-gališki meji.

sim, stopite v mojo delavno sobo. V kaminu je še ogenj. Vsedite se tamkaj malce; takoj pridem za vami.«

Mali mož je storil, kakor ga je prosil sodnik.

Dabiron je skočil s postelje, oblekel spalno suknjo in se spustil nato ves za-

njim, kakor da so šele dogodki včerajšnjega dne.

Peter Marija Dabiron je bil sin ene najstarejših in najuglednejših rodbin na Poatevinskem. Njegovi predniki so opravljali častna mesta, prištevajoča se najvažnejšim v provinciji.

Oče mu je bil lastnik obsežnih posestev; njegovo nepremično imetje so cenili na osemstotisoč frankov. Mati je bila iz iste pokrajine, plemenita gospodična iz jako dobre hiše. Nje sorodstvo je pomaglo sinu, ko je nastopil svoje mesto v Parizu, do vstopa v več aristokratskih salonov glavnega mesta.

Vsi, ki so ga poznali, so ga ljubili zaradi njegove poštenosti; imel je izvrsten značaj; prav dobro naobrazbo in nazore brez hibe in madeža. Izprva je bil jako tih in zase; ko pa se je začutil domačega v kakem krogu, se je otajal kmalu ter pokazal redko gorkoto srca in skoraj žensko rahločutje, ki mu je osvojilo zaupanje in simpatijo vseh. Tako se je razširil po malem krog njegovih znancev; občeval je mnogo v družbi, držeč se pametnega načela, da je za služabnika pravice boljše, ako študira v stiku z ljudmi življenje ob izviku, kakor pa da bi premetaval debele zakonike samotno v svoji delavni sobi.

Toda od začetka zime leta 1860 ni bilo več videti Dabirona na plemiških družabnih prireditvah. Njegovi prijatelji so popraševali, kaj je vzrok, da izostaja, in izvedeli so, da preživi že nekaj časa vsak večer v hiši vdovele markize d' Arlanž. In čudili so se. Zakaj vrla markiza je bila po okusu, vladajočem v aristokratskih salonih, dokaj smešna prikazen. Zdelo se

Osvobojeni Macedonci v Skoplju: Stara narodna noša je tu še popolnoma ohranjena.

posled je ponovno zamrmral ime, kakor da se ga hoče naučiti na pamet.

In Tabaret je zapazil zdajci, kako drgeče v obličju sodnikovem globoka bol; naglo je stopil bližje k njemu.

»Kaj vam je? Ali vam ni dobro?«

mišljen v naslanjač. Zdaj mu ni bilo treba skrivati svojih čuvstev; zlezel je ves vase in somorni izraz njegovih oči je pričal, da je razburjen do dna duše.

Ime Komaren je budilo v njem prebolešne spomine in odpiralo jedva za-

Osram- $\frac{1}{2}$ Watt-Svetiljka

Nova električna močna luč

400—3000 sveč za razsvetljavo v poslopih ali zunaj istih. Nadomešča obločnice. Oglja ni treba več izpreminjati. Priprosta in cenena inštalacija.

Pojasnila daje radevolje „Osramlampen-Gesellschaft m. b. H. Wien IV., Schleifmühlgasse 4“.

vam je kakor človek iz preteklega stoletja, ki se je rešil čudežno v novo dobo. Nje obleka, njene manire, govorica in celo nje ljubljeno opravilo, vse je sodilo bolj v čas Ludovika Šestnajstega, ko dvorne dame niso mogle igrati dovolj visoko in goljufati pri igri ter so si izposajale denar od vsakogar, kdor jim je le prišel v roke. Ako si poslušal pol ure njeno govorjenje, se ti je zdelo, da slišiš poglavje iz zgodovine one dobe.

Bila je dete revolucije, to se pravi, rodila se je v tistih burnih časih v majhnem nemškem mestecu, kamor so se morali zateči starši. Tako je vzrastla v krilu ene najzagrizenejših aristokratskih rodbin, in lahko si mislimo, s kakšnimi idejami so ji hranili duha. Njeno mišljenje je bilo kakor izbrskano iz kabineta za starine, kamor ni zavejala nikoli sveža sapa novega življenja. In kakor so jo vzgojili, takšna je ostala svoje žive dni. S trdovratnostjo, kakršna je lastna samo ženskam, se je držala nazorov svojih očetov, pa naj se je še tako izpreminjal čas in ljudje okrog nje.

Prijatelj ni imela markiza nikoli. Vsak se je bal njenega hudega jezika in njene neženirane grobosti, s katero je povedala vsakomur naineprijetnejšo reč v obraz, če ji je le prišla na um.

Preživela je vse svoje sorodstvo; ostala ji je samo mlada deklica, hči sinu, ki je umrl v najboljših letih. Nemalo premoženje vnukinje se je skrčilo pod njenim zanikarnim oskrbništvom polagoma v beden ostanek, ki je kopnel od dne do dne. Bilo pa je ravno še dovolj za kolikor toliko dostojno življenje, in tudi mala

hiša, v kateri je prebivala, je bila njena last.

Ena izmed njenih mnogih slabosti je bilo neprestano tarnanje nad krivičnostjo drugih; imela se je za najnesrečnejše bitje pod božjim solncem. In kadar je spet enkrat potratila prgišče denarja, je jadikovala: »Saj vem, da umrem še v ubožnici.«

Prijatelj je povabil Dabirona neki večer: »Spremi me, nocoj te seznanim z zelo čudaško staro damo.«

Tako se je spoznal Dabiron z markizo. V začetku tega znanja je bil sodnik kar osupel od markize; norčeval se je nad njo, a vračal se je vendar. In kmalu je bil njen vsakdanji gost, sčasoma celo proglašeni ljubljenelec stare gospe; kamorkoli je prišla, povsod je pela njegovo slavo.

»Tako ljubezniv mož!« je govorila, »tako takten, tako dobre vzgoje — kolika nesreča, da ni plemenitega pokoljenja! No, sprejme ga človek že lahko, rodbina mu je vendarle ugledna, in njegova mati je bila plemenita, preden je skočila v svojo meزالijanso. Prav rada ga imam in poskrbeti hočem, da mu bo lahka pot med svetom...«

Da pa razumemo prijateljstvo gospoda Dabirona s staro damo pravilno, ne smemo pozabiti, da je rastla v markizini hiši tudi še vnukinja. V družbi so jo videli sicer le redko, in tudi markiza ji ni bila preveč naklonjena; trdila je, da jo ženira vnukinja, posebno kadar je hotela povedati katero svojih osoljenih anekdot.

Klari d'Arlež je bilo sedemnajst pomladi, ko jo je spoznal Dabiron. Bila je milo, tiho bitje, ki je zrlo v svet še z jas-

nimi, nedolžnimi otroškimi očmi. Nenaavadno lepi, pepelastoplavi kodri so ji obrobjali nežni, zamišljeni obrazek in padali na njen vitki, fini vrat.

Ker je vzgajala deklico že od detinstva skoraj ves čas izključno stara mati, je bila v marsičem čudna in neobičajna, a to je dajalo Klari le nov, še večji mik. Zakaj bila je mnogo razboritejša od stare markize, zelo naobrazena in vzlasti ne tako tuja svetu kakor ona.

Za svoje zdrave nazore o življenju se je imela Klara zahvaliti posebni okolnosti. Babica ji je bila najela guvernanta, ki naj bi odvadila vnukinjo njene sanjavoosti. Toda markiza je izbirala premalo, in tako je prišla v hišo dobra ženska strogih nravi in velike naobrazbe. Kmalu je pregnala Klari smešne markizine nazore, ne da bi pri tem omalovaževala staro damo v mladenkinih očeh.

Dabiron se je srečeval z deklico vsak večer v budoarju njene babice. Kadar je govorila stara gospa, je poslušal potrpežljivo. Mirno je nastavljal ušesa nje gorostasnemu laganju in zrl pri tem na Klaro kakor na svetnico v oltarju. Občudovati njene krasne oči in žlahtne črte njenega obličja, mu je bila največja sreča.

Če je bil že vrli Dabiron sama vtelesena boječnost, je bila Klara plaha kakor mlada srnica; komaj da sta izpregovorila kdaj.

Vso prvo zimo je sodnik jedva upal nagovoriti deklico naravnost. Saj pravzaprav niti ni bilo treba besed. Že nje navzočnost sama je osrečevala Dabirona. Opajal se je z nežnim vonjem, ki je dehtel od nje, in poslušal nje čisti, zvonki glas.

Odločnost

je lastnost, ki utegne dotičnega človeka, ki jo ima, resnično osrečiti. Večina ljudi ni odločna. Odločen človek prav čisto prekaša druge ljudi in to mu je vedno v prid. Trditi smemo, da odločen človek obvlada druge, ne da bi se mu upirali. Kreпка volja utegne pa bivati le v zdravem telesu in zaradi tega moramo najprej paziti, da ostanemo zdravi in se varujemo pred vsakršnimi bolečinami

in boleznimi. V to nam dobro služi Fellerjev bolečine hladeči, osvežujoči, poživljajoči fluid iz rastlinskih esenc z znamko »Elzafluid«. O tem se moramo prepričati, če beremo pisma, kakor n. pr. ono gosp. profesorja dr. Eugena Luxa, Wiśniowa a/W. Galicija. Ta zdravnik piše: »Veseli me, da Vam smem sporočiti, da sem se po mnogih poskusih prepričal, da je Vaš Elzafluid posebno dobro sredstvo zoper protinske in skrninske bolečine, zoper kašelj, zobobol in glavobol, trganje po udih in prav posebno zoper očesne bolezni.

Rabim pa za svoje številne pacijente s sijajnim uspehom in priporočam sedaj vsem lekarnarjem, da ga naroče.« Fellerjev fluid z znamko »Elza fluid« smemo našim čitateljem kar najtopleje priporočati iz lastne izkušnje ter naj bi vsakdo naročil 12 steklenic za 5 kron franko pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 280 (Hrvaško), da ga ima doma. Obenem lahko naročite tudi Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko »Elza kroglice«, 6 škatlic za 4 krone franko.

..... akir.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj L., Biberstraße 82.

Ženitbena ponudba.

Uradnik želi se seznaniti z gospodično neomadeževane preteklosti, ki ima veselje do narave. Samo resna korespondenca s sliko naj se pošlje na naslov »Značaj in priroda« na upravništvo Slov. Ilust. Tednika v Ljubljani. Tajnost zjamčena!

Trgovina z usnjem

na debelo in drobno

K.A. Kregar, Ljubljana

Sv. Petra cesta števil. 21—23.

Telefon 96.

Ce mislite,

da je cen nakup blaga za moške in ženske obleke tudi Vam v velik prid, potem se 241

obrnite name

in zahtevajte mojo najnovejšo bogato zbirko vzorcev. Dopisnica zadošča. Hugo Augsten, Jägerndorf. E. Išcem zastopnike.

Fotografski ateller

VIKTOR

v Ljubljani, Bethovnova ulica 7, poleg »Kranjske hranilnice« 238

se priporoča za izvršitev modernih portretov.

Prodaj

bencinmotor

12 konjskih sil, ter žago in mlin s tremi kamni in dva cirkularja, vse stoječe, kakor je, ali pa da se cela naprava ven vzame. Zelo malo rabljeno. Obrniti se je na Franja Lenarčiča, Novavas pri Rakeku. 229

Prva slovenska industrija za ple-

tarstvo na Primorskem

Ž. VIŽINTIN

v Sovodnjah pri Gorici.

Najmodernejše mobilije za veže, verande, balkone, vrtove, kopališča iz peddig in indijske cevi, bambusa itd.

po načrtih prvih umetnikov.

Pozor! Železni skladni stoli, mize in klopi so najpripravnější in najtrpežnejši za gostilniške, ka-

varniške, hotelske, kakor tudi za privatne vrtove. Te vrste stoli so pripravljeni tudi za društvene prostore, čitalnice, društvene dome itd. Izdelujejo se v poljubni velikosti in barvi po nizki ceni. Izvršujem tudi vsa ključavničarska dela.

Izdelovalec

244

IVAN ZORKO, Glince št. 220 pri Ljubljani.

Ceniki se pošiljajo zastonj in franko.

Že parkrat je imel trdno voljo, razodeti markizi svojo srčno željo, da postane Klara njegova. A vedno se mu je zazdelo v duhu, da že sliši, kako mu preseka stara dama besedo takoj po prvem stavku z odločnim »ne«. Potem bi moral iti, da se ne vrne nikdar več. Ta misel mu je bila neznosna. Poznal je nje slabost za plemstvo in njen skoraj bolni strah pred možitvijo v nižji stan. Čemu torej tvegati sedanje tiho srečo v negotovi igri?

Ugovarjal pa si je z druge strani, da je nevarno, čakati še dalje. Vsak dan lahko vidi Klara kdo drugi, ki se zaljubi vanjo in mu jo ugrabi pred nosom.

In ko se je vrnila v deželo pomlad, je sklenil storiti odločilni korak. Tudi zdaj se ni mogel iznebiti čuvstva, da tvega s tem vse. A hotel je vsaj poizkusiti.

(Dalje prihodnjič.)

Cene knjigam

s poštino vred za Ameriko in druge države izven Avstro-Ogerske:

Dr. Deželič: „V burji in viharju“ K 4.—, K 5 40.
Dr. Deželič: „V službi kalifa“ 2 60, „ 3 60.
Starogorski: „Junaki svobode“ 2.—, „ 3.—.
Jos. Kozarac: „Mrtvi kapitali“ 2.—, „ 3.—.
M. Stojan: „Za svobodo in ljubezen“ (obe knjigi) 4 70, „ 5 70.
Knjižnica „Slov. Ilustrovanega Tednika“ (pet vezanih knjig) K 10.—.
Posamezni zvezki (knjige) n. pr. R. Murnik, „Lovske bajke in povesti“ vez. K 3.—.

Bedasta dresura: Neki Wingfield v Amphillu pri Londonu je izdresiral navadnega prašiča, da ga more jezdariti po cesti kakor konja.

Književnost.

Anton Funtek: Tekma. Drama v treh dejanjih. (Knezove knjižnice XX. zvezek.) Tragedija čistihlepnosti, borba konservativnih estetskih načel z mladim, modernim poletom, v kateri zmaga seveda mladost. Jezik jednat, brez fraz, dialog spreten in dramatski, tehnika jasna in dosledna, značaji jasni, ostro razsvetljeni in vseskož temperamentni, dikcija vzorno glediška. Le fabula je morda enostavna, dejanje revno, brez ozadja in brez vzporednih konfliktov, ki bi vso dramo komplicirali ter gledalčevo zanimanje dvigali. Toda tak je bil morda avtorjev namen. Na odru je imela »Tekma« vsekakor lep uspeh, in ne dvomimo, da bodo »Tekmo« radi igrali še marsikje.

Dr. Janez Mencinger: Izbrani spisi. II. zvezek. Individualni, večkrat prav originalni in modri, filozofski avtor je tudi izvrsten pripovednik. Ta zvezek prinaša troje povesti iz Mencingerjeve prve dobe: »Bore mladost« (iz l. 1862.), »Skušnjave in izkušnje« (iz l. 1865.) in »Zlato pa sir« (iz l. 1860); druga je najboljša. Morda bi bilo bolje, če bi se strožje izbiralo, ker vse tri povesti so za našo dobo zastarele. Napačno je načelo, da mora biti pisatelj že zelo star, ako naj izdaja Matica njegove izbrane spise. Če se pa že sega po pisateljih iz l. 1860., naj bi se izdajala le taka dela, ki imajo estetsko vrednost še dandanes! Hrvatska Matica je v tem oziru modernejša, ker aktualnejša.

Knjige Slov. Matice. 1. Slovenska bibliografija za l. 1907.—1912. Sestavil dr. Janko Šlenger. Mučno, nevhvalno, a važno delo. Večini članov bo sicer ta knjiga skoraj brezpomembna, toda znanstvenikom, domačim in tujim, je neobhodno potrebna. V prvi vrsti podaja pregled časopisja, leposlovja in znanstva, manje glasbe. Gotovo ni vseskož popolna, kar pa ni krivda sestavjalca, nego naših razmer. Vbodoče izda

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Št. 719. Srebrna cil.-rem., dobro in trpežno kolesje, lep pokrov K 7 80
Št. 723. Srebrna cil.-rem., dobro in močno kolesje, močno graviran pokrov z rožn. kazalnikom K 11 70
Št. 748. Srebrna cil.-rem., dobro in močno kolesje na 6 kamnov, močni dvoj. pokr. lepo gravirani K 13 50
Št. 774. Ista z anker kolesjem na 15 kamnov, 3 močni srebrni pokrovi, lepo gravirani K 21—

Pošilja se proti povzetju, nikake izgube, zamena dovoljena ali se vrne denar. Dobi se pri tovarni ur

H. SUTTNER, Ljubljana št. 5.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Zahtevajte cenik zastonj in poštine prosto.

Schönfeld pri Bečovu (Česko).

221
K. TISLER,
tako, a le pri
jamčim, da bodete zadovoljni. Naročite si
dobite v dar še lepa prav koristna darila.
samo K 3 50 vsake pošiljine prosto in vrhu tega
kajti moja kava stane 5 kg v lepi vrteci,
potem še dvakrat bolje diši in polovico manj stane,
zlitno kavo primesti, in videli boste, da Vam kava
jutrak napravi. Poskusite vendar mojo izvrstno
je, ako mislite, da se le iz bobove kave dober za-

Ravno narobe

Obnovite
naročnino!

Nadležne dlake

na obrazu in po rokah odstrani
v 5 minutah

Dr. A. Rixov odstranjevalec
dlak, popolnoma neškodljiv, za-
nesljiv uspeh, ena pušica K 4—
začočca. Razpošilja strogo di-
skretno Kos Dr. A. Rix, Labo-
ratorij, Dunaj IX., Berggasse
17/0. — Zaloga v Ljubljani:
Lekarna pri „Zlatem jellenu“, par-
fimerija A. Kane in drogerija
„Adria“.

Po grozovito

visokih cenah plačujemo često
blago za moške in
ženske obleke.

Temu se lahko ogne vsak zaseb-
nik, če naroča to kakor tudi
šlesko platneno in pralno blago
naravnost iz kraja tovarni.
Zahtevajte torej, da Vam brez-
plačno pošljemo svojo bogato
zbirko pomladnih in
poletnih vzorcev.

ki jih nam zopet vrnete v 8 dneh.
V zalogi imam samo najboljše
119 izdel.e.

Razpošilja-
nica sukna **Franc Šmid,**
Jägerndorf št. 38. (Avstr. Šlezija).

Neverjetno poceni!!

Najcenejši dobavni vir.

720 kosov le K 3 75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča
precizijska anker ura z lepo veri-
žico, točna za katero se jamči 3
leta, 1 moška svilena zavrtnica,
iz bele masivne pale jamčeno ne-
zdrbljive, 3 kosi finih žepnih
robocev, 1 moški prstan z imitira-
nim dragim kamnom, 1 ustnik
z imitiranim jantarom, 1 krasno
žepno toaletno zrclo, momentni
fotograf, 1 fin zobotrebec iz sti-
rih delov, 1 ženska broška (no-
vost), 1 par duble zlatih manšet-
gumbov „Ideal“ s patentno za-
pono, 1 čudovito lep album za
podobe obsežajoč različne podobe
najlepše na svetu, ki morajo za-
nimati vsakogar, 1 čudovito lep
ženski vratni colier iz orientalskih
belih nezdrbljivih biserov, 20 fi-
nih dopisnih predmetov in še 620
različnih predmetov, ki so v hiši
jako koristni, vse skupaj z uro
ki je sama vredna tega denarja,
velja le K 3 75. Razpošilja po
povzetju Ekspresna trgovina
„LOUVRE“ 84

F. WINDISCH, Krakovo št. A/2.
Za neugajajoče se vrne denar.

Prečitajte mojo notico v ured-
niškem delu in pišite po vzorce!

Z odličnim spoštovanjem

I. N. Šoštarč, trgovina.

Maribor, Gosposka ulica 5.

234

Fotografske aparate

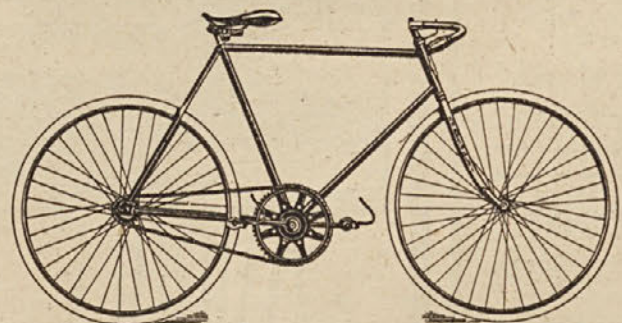
in vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura **ADRIJA**, oblastv. kon-
in drogerija ces. prodaja
strupov

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.

Temnica na razpolago. — Zunanja naročila z obratno
pošto. — Zahtevajte cenike. 233

Najboljša!

Prvovrstna!

Puch vozna kolesa!

Dobe se samo
pri trdki

Ign. Vok

tovarniška zaloga šivalnih strojev in koles

227

Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

Matica take knjige med izrednimi izdanji v omejenem številu izvodov. Dr. Šlebingeru pa gre le priznanje, da se je hotel ubijati s toli težavnim in duhomornim delom, ki mu jemlje ogromno časa.

Narodne pesmi za mladino. Zbral in uredil Janko Žirovnik. Založilo »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta«. V Ljubljani 1914. Cena 20 vinarjev. V zbirki je dvajset najlepših in najpriljubljenejših narodnih pesmi, kakor »Gozdič je že zelen«, »Škrijanček poje, žvrgoli«, »Rasti, rasti, rožmarin«, »Stoji, stoji tam Beligrad« itd. Pesmi so prav lahko dvoglasno pisane in bodo v vsakem oziru ustrezale svojemu namenu. Žirovnikovo zbirko prav toplo priporočamo. Ali je pravilno narodni tekst znanih popevk izpreminjati ali ga celo nadomeščati z novim, tupatam prisiljenim (o jad!), o tem naj sodijo strokovnjaki. Da so erotična besedila v šoli nemožna, je gotovo.

Zaročne, poročne in vsakovrstne druge prsta- ne ima v veliki izbi H. Suttner v Ljubljani št. 5. Nizke cene! Postrežba točna in solidna! Oglejte si zalogo ali pa pišite po cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto!

Bližajo se srečni časi za one cenjene čitatelje, ki na podlagi današnje priloge glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Ljubljani naroče izborni skupino 5 srečk na 62 mesečnih obrokov po 5 K 25 v, oziroma skupino treh srečk na 62 mesečnih obrokov po 3 K 25 v, kajti že en sam glavni dobiček jim odvzame skrb za bodočnost, dočim se jim v srečnem slučaju morejo pripetiti tudi še nadaljnji dobitki. Mesečni obroki za te izborni izbrane srečke, ki imajo svojo trajno denarno vrednost, so zares nizko nastavljeni, vsled česar je vsakomur, ki hoče na varen način poskusiti svojo

srečo s srečkami, dana k temu izvanredno ugodna prilika. Ker izhaja ponudba od velike in zanesljive slovenske banke, jo priporočamo.

Predno naročite obleko svojim otrokom za birmo, pišite po cenike J. N. Šoštarčič, prva slovenska spodnještajerska razpošiljalna trgovina, Maribor, Gosposka ulica št. 5, ki se vam pošljejo brezplačno. Postreženi boste točno v splošno zadovoljnost. Uverili se boste, da tako trpežnega in dobrega blaga po tako nizkih cenah ne dobite nikjer v tujini. Postreže se vam pa tudi z vsem drugim blagom.

Kadar kupuješ darila, kakor: fine ure, lepe zlate uhané, prstane itd. ne išči tujih trgovin, kjer ne veš kako boš postrežen. Obrni se zaupljivo na prvo, najstarejšo in največjo domačo trgovko F. Čuden v Ljubljani, Prešernova ulica 1, tam lahko izbereš po svojem okusu, kajti izbira je ogromna cene pa najnižje. Velik ilustrovan cenik se pošlje vsakemu brezplačno.

Koristna prireditve. Kakor se je že poročalo, priredi tukajšnja podružnica trvdke Singer Ko. deln. družba šivalnih strojev od 1. do 23. majnika v veliki dvorani mestnega brezplačni učni tečaj za umetno vezenje, krpanje perila in nogavic, ter šivanje. Obenem s tem tečajem, bode od ponedeljka 4. do 23. majnika vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne, ter od 2. do 6. ure popoldne otvorena krasna razstava umetnih vezenin, izgotovljenih na izvirnih »Singer« šivalnih strojih. Ker bode razstava nudila marsikaj lepega in koristnega, kar si vsakdo lahko sam ogleda, kako se umetno vezenje izvršuje na šivalnem stroju, se slavno občinstvo že danes opozarja na to prireditve. Kakor nam je trvdka Singer Ko. sporočila, se zgoraj omenjenega tečaja lahko udeležujejo ne le dame, katere že imajo »Singer« šivalni stroj, temveč

tudi iste, katere še nimajo izvirnega »Singer« ali pa še sploh nobenega šivalnega stroja. Vendar se je pa v tem slučaju potreba poprej zgledati v trgovini trvdke Singer Ko., deln. družba šivalnih strojev, Sv. Petra cesta št. 4 v Ljubljani.

Kdor še rabi za nasado svojih vinogradov trsje, naj se obrne na Fran Slodnjaka, trsničarja, Juršinci pri Ptuj, kjer dobi na izbiro vsakovrstne žlahtne sorte, lepo zraščene po nizki ceni.

Življenska sila opeša, če prebavili, želodec in črevo ne delujeta redno. Treba torej motenja v prebavljanju takoj odstraniti, in sicer se to zgodi najbolje s Fellerjevimi prebavljanje pospešujočimi, odvajalnimi rabarbara kroglicami z znamko »Elsa kroglice«. Te so davno priznane, zanesljivo učinkujejo odvajalno zdravilo, ki odpravi gorečico, želodčne krče, izpahovanje in slab tek. 6 škatlic pošlje franko za 4 krome lekarinar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 280 (Hrvaško), kjer lahko naročite obenem tudi bolečine hladeči Fellerjev »Elzafluid«, 12 steklenic za 5 K franko. »Elzafluid« hladi bolečine, in protinu, migreni, kakor tudi ob slabem vidu za kopelji za oči, ob migljanju pred očmi itd., ter bi moral biti vedno pri hiši.

Velik prepir nastane lahko včasih iz navidezno malenkostnega vzroka. Če n. pr. žena prinese možu na mizo slabo kavo, bo mož gotovo hud, in neprijetni prizori niso izključeni. Temu je seveda lahko v okom priti, če kupuje gospodinja Kolinsko kavino primes, kajti tako ve, da bo njena kava dobra in bo možu ugajala. Saj je stara znana stvar, da je Kolinska kavina primes najboljši kavni pridatek, ki da kavi vse one ugodne lastnosti, ki nam na njej tako ugajajo. Zato zahtevajte v trgovinah samo Kolinsko kavino primes

Naročite si Knjižnico „Slov. Ilustrovanega Tednika“!
Pet elegantno vezanih knjig dobite za samo 8 kron.

*Za pomladansko sezono
najnovejše oblike
in v priznani fini kvaliteti
priporočamo
zalogo črevljev*

ANGLO-NOVAK,

16.50 Ljubljana, Šelenburgova ulica. 16.50

12.50 12.50

Vermuth-

vino najboljši kakovo-
sti prodaja po najnižji
ceni trvdka 131

Br. Novaković
vinska trgovina
— v Ljubljani. —

Zastonj

dobi 2½ metra modernega blaga
za bluze ali za robe za otroke
21 kdor naroči.

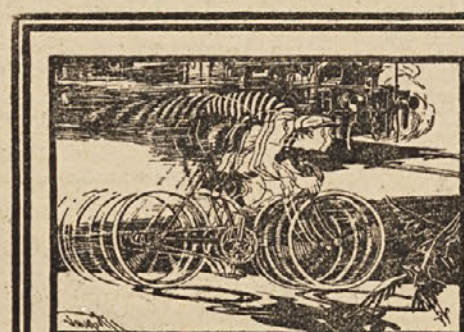
5 kg pošt. zabojček žitne kave
za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne
in 1 kg fine figove kave za
4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2½ m blaga
vred franko po povzetju

Prva Severomor. Prazarna
žitne kave v Postfelmovu.

(Severno-Moravsko).

Podpirajte podjetje v obmejnih
krajih.

A. GOREC
LJUBLJANA

Kolesarji!

Izšel je prvi slo-
venski cenik do-
mače trvdke

A. GOREC

špecijsalna trgovina s
196 kolesi in deli

Ljubljana, Marije
Terezije cesta 14
(Novi svet, naspr. Kolizeja)

priznani najboljših

**ADLER in ::
ES-KA koles**

ter posameznih delov.

Na zahtevo se pošlje
vsakomur zastonj.

Manufakturna trgovina

J. GROBELNIK

152

prej Franc Souvan sin

: LJUBLJANA :

Mestni trg 22
nasproti lekarni.

Posebno bogata zaloga

sukna za moška
oblačila!!

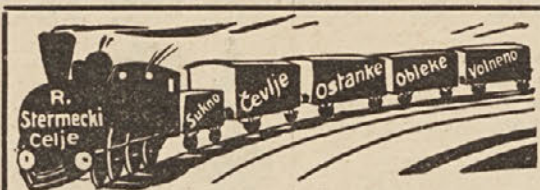
Najboljši nakupni vir
modernih blagov
za ženske obleke
iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti
= rut in šerp. =

Bogata zaloga
vsakovrstnih preprog, zaves in gar-
nitur. Izkušeno dobri šifoni, platni
kotenine in drugo belo blago.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

R. Strmečki v Celju, št. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez voč tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Alo! Tovarniške cene! Alo!

Gospodinje, zahtevajte brezplačen cenik o higijenskem jedilnem orodju in kuhinjski posodi!!

Jamčeno trajen srebrn najlepši blesk. Ne zarjavi in na njih se ne dela zeleni volk! 231

Firma Némethy Béla

tovarniška zaloga. — Nagybecskerek (Ogrsko) Váralja str. 14.

Ako kupujete pohištvo

zglasite se pri domači in najstarejši tvrdki te vrste, pri

Vidu Bratovžu

LJUBLJANA 232

Sv. Jakoba nabrežje št. 19 in 27.

Tam boste postreženi z najboljšim blagom po priznani najnižjih cenah.

Umetna knjigoveznica
Ivan Jakopič

Ljubljana, Frančevo nabrežje 13

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih knjigoveških del. Izvirne platnice za vsakovrstne slovenske knjige. Vezanje knjig za bralna društva, čitalnice in knjižnice izgotavlja vedno po nizkih cenah.

Originalne platnice za liste: „Slovan“, „Lovec“, „Zgodbe sv. pisma“, „čebelar“, „Dom in Svet“, „Slovenski Ilustrovani Tednik“ itd. itd. ima vedno v zalogi.

Postrežba točna. Delo solidno.

136

Za kratek čas.

Nedolžna žrtev: Žena: Danes teden praznujeva svojo srebrno poroko. Ali ne misliš, da bi bilo dobro, da zakoljeva našega najdebelejšega prešiča?

Mož: Ali žena, kaj more uboga žival za to, da sva se pred petindvajsetimi leti vzela?

Zvit dečko: Oče: Pepček, če ne boš takoj priden, bodeš videl, kaj bo.

Pepček: Ali papa, ne delaj takih skrivnosti! Kaj bo drugega kot šiba!

Počakati je treba. Oprostite, ali bi mogli povedati, koliko je ura?

Dijak: Ne sedaj. Pozneje, ko bo prvega.

Kmetška olik. Birič, ki je prinesel rubežen v neko kmetško hišo, vpraša domačo hčer: »Kje pa so oče?«

»Pri nas nimamo nobenega očeta,« odgovori prevzetno dekle.

»Ino, kje pa je gospodar?«

»Pri nas nimamo nobenega gospodarja,« za-reži dekle še bolj surovo.

»No, no, kje pa so gospod?«

»Gori na deskah pod streho delajo iz starih žakljev sebi — novo srajco!«

Res zoprno. A.: »Priatelj, ali veš, kaj je pri snubitvi najbolj zoprno?«

B.: »O vem, če namreč takole snubač namesto hčerine roke dobi — očetovo nogo!«

Vaški brivec. Gospod zaide nekoč k kmet-skemu brivcu, da ga obrije. Ko pa vidi, kako brivec ravnodušno pljune v milo, ga ves ogorčen vpraša: »Slišite, brivec, ali delate vedno tako?«

»O ne, to delam le pri fini gospodi,« se odreže brivec, »navadnim kmetiskim ljudem pljunem kar — v obraz!«

Pomladne novosti
v izgotovljenih oblekah

priporoča tvrdka

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri, ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. Najnižje cene.

193

Vir sreče

230

je zdravje. Večina obolenj nastane zaradi motenja v menjavanju snovi in se pojavljajo kot: skrnina, protin, zapahnenje, zaslizenje, odebelelost, pomanjkanje sape, tiščanje v prsih, lenivost črev, obolenje ledic in jeter, vetrovi, hemeroidi, kakor tudi drugačne živčne obolezosti: brezspanost, glavobol itd. Proti vsem tem boleznim vpliva najbolje

Hasbacherjev čaj,

ki ga mnogo proslavljajo prostovoljne zahvale. Razpošilja ga samo Lekarna pri sv. Leopoldu, Glognitz št. 22, N. Öst. 2 zavoja K 3-20. 6 zavojev poštnine prosto.

Če pa trpi telo tudi zaradi slabega prebavljanja, pa priporočamo v rabo Bittnerjeve bobrove žolčne kapljice (Bibergeiltropfen), ki preganjajo krče in vetrove ter zbujajo tek. 3 steklenice K 3-30.

Modistka
Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg št. 21

priporoča cenjenim damam svojo zelo povečano zalogo damskih in otroških slamnikov.

Popravila najceneje.

182

Franko

vsaka poštna postaja pošiljamo po povzetju: 210

1	poštni zavitek	pristnega medu za K	9—
1	"	1 ^a čajnega masla	15-80
1	"	1 ^a emend sira	11—
1	"	dobrega sira	8—
1	"	konsumn. sira	7—

vse po 4 1/2 kg netto. Naročite še danes pri Mlekarski zvezi v Ljubljani. - Javno skladišče.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 (zraven pošte)

priporoča nagrobne vence, šopke in vsakovrstne cvetlice po najnižjih cenah. 213

Točna in solidna postrežba. Brzjavi: VIKTOR BAJT, Ljubljana.

Singer

šivalni stroji so neprekosljivi v trajnosti in vsestranski uporabi.

Singer

šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z „S“ izveskom.

SINGER Ko.

deln. družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Novo mesto, Glavni trg šte. 45.

Kranj, Glavni trg šte. 119.

Kočevje, Glavni trg šte. 79.

KMETSKA POSOJILNICA

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 3/4 %

Popolnoma varno naložen denar.

LJUBLJANSKE OKOLICE

v Ljubljani,

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

45

Zavod sv. Nikolaja

... v Trstu, ulica Farneto 18. ...

**Zavetišče in oskrbovalnica
za brezposelne služkinje.**

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo. Na pisma, tikajoča se služb, je treba pridejati znamko za odgovor.

Knez Auerspergovo
radioaktivno ter-
malno kopališče

Toplice na Kranjskem

postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akrot-
therme 38° C, nad 30.000 hektolitrov radioaktivne
termalne vode vsak dan; veliki basini, posamezne
kopeli, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža,
komfortabno opremljene sobe, izvrstna restavracija.
— Indikacije: protin, skrnina, nevralgija (ishias),
nevralstenija, histerija, ženske bolezni itd. — Pro-
spekte dobavlja kopališko ravateljstvo Sezija od
1. maja do 1. oktobra. 235

Velika zaloga
špecerijskega blaga
špirita, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjska c. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

ALFONZ BREZNIK

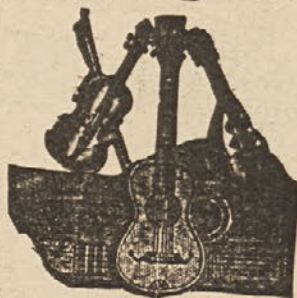
učitelj Glasbene Matice in edini
zapriseženi strokovnjak c. kr.
deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

Največja in najposobnejša tvrdka vsega
glasbenega orodja, strun in muzikalij
Velikanska zaloga in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev na avstrij. jugu.

Edina zaloga klavirjev:

Ehrbar, Bösendorfer, Hözl, Heitz-
man, Förster, Rud. Stelzhammer, Ge-
brüder Stingl, Laub, Gloss, Czapka
in Hofmann na obroke od K 15.— in
20.— naprej.

Kinta-kolesa

CYCLES
KINTA
KCL

Zahtevajte
cenik.

so splošno priljubljena, ker so nedo-
sežna v teku in trpežnosti. Blagovolite
si jih ogledati pri tvrdki

Karl Čamernik & Ko.

Špecialna trgovina s kolesi, motorji,
avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža.

LJUBLJANA

220

samo Dunajska cesta 9.-12.

Pridobivajte
novih
naročnikov!

Joghurt sir

za slabokrvne in bolehaajoče
224 za želodcem.

Kos le 10 vinarjev.

Prima
zlatorumeni kvargljii št. 4.

Poštni zabojček (ca 5 kg à 3-60 K).

Kdor kupi 10 zabojčkov, 1 za-
bojček zastoj (tudi ob prejema-
nju posamič v t. l.) Po pov-
zetju od takaj.

Različni delikatesni siri.

Jako fino čajno maslo, sveža
jajca. — Cenik brezplačno.

Mlekarska razstava v
Komotavi leta 1913.

Najvišje odlikovanje.

Si ovo maslo 6 dni staro, 1 tek-
movalno nagrado; sirovo ma-
slo 2 m. staro, 1 tekmovalno
nagrado; mehki sir, časno na-
grado, trdi sir, 2. nagrado.

Molkereigenossenschaft
Oberbaumgarten.

Čevljarska zadruga v Mirnu

Cene stalne in primerne. pri Gorici (Primorsko). Cene stalne in primerne.

Edina zadružna jugoslovanska tovarna čevljev.

Export na drobno: Čevlji se pošiljajo na drobno po
jako nizki konkurenčni ceni, to-
zadevni ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in franko.

Export na debelo: Cenj. trgovcem se pošilja blago po
primernih kondicijah in nizki ceni.

Lastne prodajalne: Čevlji se prodajajo v lastnih pro-
dajalnah in sicer: v Gorici, Trg

sv. Antona št. 1 in Na Kornju št. 13; v Trstu, Bariera vecchia
št. 38 in Via dei Rettori št. 1; v Splitu, Ulica Subiča; v Tržiču

Blago pošteno! (Monfalkone), Corso Aquilea. Blago pošteno!

Naročajte in
razširjajte
„Slov. Ilustr.
Tednik“!

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj
v Spodnji Šiški št. 222
pri Ljubljani. Dobi se v
Kolodvorski ul. št. 200 ali
pa v trafiki pri cerkvi.
V treh tednih zrastejo naj-
lepši lasje. Stekl. po 2 K
in po 3K. Pošilja se tudi
po pošti. Izborno sred-
stvo za rast las.

Za gotovost se jamči.
Zadostuje samo ena
steklenica. 2
Spričevala na razpolago.

150.000 ur!

Vsled balkanske vojne sem
primoran prodati 150.000 ko-
madov imitiranih srebrnih ur.
Anker-rem. kolesje teče na
rubinih. Te ure so bile do-
ločene za Turčijo z imitirano
zlati verižico, komad po slepi
ceni K 3, dva komada K 5-80,
5 komadov K 14, 10 komadov
K 27. Nihče naj torej
ne zamudi prilike, da si na-
bavi te ure, ki se oddajajo v
resnici napol zastoj. Naročite
tako, ker bo zaloga v naj-
krajšem času razprodana. 3
leta jamstvo. Razpošilja po
povzetju 100

Centrala ur Podgorze
Postfach 10/130 (Avstr.)

Najboljše

sredstvo zoper stenice
in drugi mrčes je

„Morana“

„Morana“ uničuje teme-
ljito stenice in njihovo
zalego. Naroča se pri
M. Skrinjar, Trst, Via
Ferriera 37/1. 200 gra-
mov stane 1 K. 117
Pri večjih naročilih po-
pust, trgovcem rabat.

Blago za obleke

moške in ženske naravnost iz
tovarne zasebnikom po
najnižjih izvirnih to-
varniških cenah.

Mišne novosti za spomlad in
poletje izvrstnejše kakovosti.

: „Ostanki po slepi cen.“ :

Zahtevajte našo zbirko vzorcev.

Prva šlezka razpošiljalica sukna

„SUDETIA“

Jägerndorf 55.
Kirchenplatz 1, Avstrijska Šlezija.
158

Edina pri-
morska to-
varna
dvokoles
„Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica šte. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev,
gramofonov, orkestriranih itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stalna ul.
šte. 2-4.

Prodaja na obroke.

Ceniki franko.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklar-
skega kleja v Ljubljani 85

priporočajo

oljnate barve, fasadne barve za hiše,
kranjski firnež, karbolinej za les, karbo-
linej za drevesa, mavec (gips) za podo-
barje in stavbe, čopiči za vsako obrt, ka-
kor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje
Zahtevajte cenike.

1. vrsta K 5-50 K 5-50 K 5-50 175
2. vrsta K 6-50 K 6-50 K 6-50

Nikakršna sleparija! Ne zamenjajte z enakimi ponudbami!
Med čitatelje tega 30 000 parov prazniških
časopisa razdelimo in delovni-
ških čevljev, izvrstnih, jako elegantnih usnjenih
čevljev na zato iz najboljšega trpežnega usnja,
z dobro zbitimi nazvunštrlečimi podplat, kakor na
podobi, da seznamimo našo firmo. Le izdelovalno
mezdo K 5-50. za 1. vrsto, za moške ali ženske čevlje
se plača. 2. vrsta: Moški in ženski nedeljski in
prazniški čevlji na zato z modernimi višjimi
dunajskimi petami za par K 6-50. Dobavimo vsako-
mur popolnoma po želji v največje zadovoljstvo.
Zamena dopustna, torej nikakršen riziko! Razpošilja
po povzetju c. kr. trgovskosodnijsko protokolirana

Exportna trgov. na čevljev Franc Humann,
Dunaj, II., Aloisgasse 3/76. Krščanska svet. firma.

Šele Vaše priporočilo naj nam nosi korist. Tisoči priznanih pisem.

Modni salon M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

slamnike le najfinejše
izvršbe. Žalni klobuki
vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača
Mestne hranilnice. 208

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani
moj uničevalec korenin

Ria balzam Vaših kurjih
očes, bradavic, otiščancev
v treh dneh brez bolečin.
Cena enemu lončku z jam-
stvenim listom K 1—, 3
lončki K 2-50. Slotine za-
hvalnih in priznanih pisem.

Kemény, Kaschau
(Kassa) I. Postfach
12/44. (Ogrsko.)

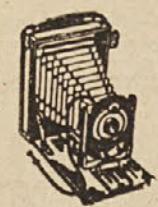
Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

Iz dobrega češkega postelnega
perja! Napolnjeno v gostonitem rude-
cem nankingu (inlet), s pernicama,
180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka
po 80x60 cm, z novim, mehkim trpež-
nim perjem K 16—, polpuh K 20—,
puh K 24—, pernica sama K 10—,
K 12—, K 14— in K 16—, zglavnica
sama K 3—, K 3-50 in K 4—. Dvojna
pernica, 200x140 cm K 18—, K 14-50,
K 17-50 in K 21—, zglavnica k njej,
100x70 cm, K 4-50, K 5-20 in K 5-50.
5 kg sivega perja K 9-40, boljše do
K 16—, polbelo K 17—, 5 kg
novo, dobro, belo perje brez
prahu K 24—, snežno belo
K 30—, boljše K 36—, naj-
finejšo gosposko, pukano perje
K 45—, 5 kg nepukanega (cu-
fano) od živih gosij K 26—
in K 30—. Beli puh, debelo
pukan K 5—, b. lji K 6—,
najfinejši prani puh K 6-50 za
povzetja. Zamena proti povrnitvi poštnine dopustna.

Sigmund Lederer, 121
Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško kon-
struirani, ne iz lepenke, kakršne
ponujajo nestrokovnjaki: Cene s
ploščami, papirjem, kemikalijami in
učnim navodilom, poštnina posebe.
Ročne kamere po K 1-60 in več
Aparati s stativom K 6-20
Sklopne kamere po K 9-70
in dražje do K 300—
v najboljši izvedbi, odlikovani z
avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in ob-
jektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,
Hirschberg 164, Češko. 16

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu,
da sem oblastveno avtoriziran za izvrše-
vanje vseh stavbenih del, kakor tudi stav-
benih načrtov in proračunov. ELER IVAN,
stavbeni podjetnik v Miljah - Muggia —
Istra. 83

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega pulje-
nega 2 K; boljšega 2-40 K;
prima polbelega 2-80 K;
belega 4 K; belega puha-
stega 5-10 K; vefinega
snežnobelega, puljenega
6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K; belega, finega
10 K; najfinejši prani puh
12 K.

Najboljši češki nakupni vir.
Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega,
modrega, belega ali ru-
menega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z
dvema zglavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z
novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14
in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga,
140 cm široka 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga,
70 cm široka 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz moč-
nega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in
14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko.
Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnej cenik gratis in franko. 20

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster.
Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu,
sive in rumene lise in vsak neprijeten ne-
dostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vla-
dicca balsamin“. Steklenica K 2-50. Rationell
bals. milo K 1-20. Učinek je opaziti že po
enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bo-
lesti v 3 minutah edini z jamčeno neškod-
ljivi „Sattygmo“. Steklenica K 2-50

Bujno polnost-krasno

oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih.
Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in pri-
znanli dopisi zdravnikov in dam so na raz-
polago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino
krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 ste-
klenice univerzalnega sredstva Et-Admille
z navodilom 5 K. K temu posebni kremni
izvleček „Vladiceco“. K 2—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se
lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast.
Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K.
Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični
laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba
in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov
se jamči.

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov lekarnarju.

Nadporočnik Béla K...y piše: Pred dvema
leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem
pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti
kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in
sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem
mного zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič
ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal.
Tedaj ser. čital v angleškem zdravniškem časo-
pisu o slovečem pljučnem redilu Certosanu in
si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po pred-
pisu in sem čez dva meseca zopet živahen in kre-
pak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor
še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako
krepkega in srečnega.

Župnik R. B...l v K...m piše: Srčno Vas
zahvaljujem, da ste mi poslali popis pljučnega
redila Certosan. Nisem se mogel iznebiti dušji-
vega kašlja, ki me je mučil z astmatičnimi napadi.
Poskušil sem vse, kar so mi nasvetovali zdravniki
in bolniki, a ni nič pomagalo. Certosan me ni v
nekaj tednih samo ozdravil, marveč me je tudi
bistveno pokrepil in sem pridobil na teži. Čudovit
je vpliv tega preparata, ki ima izvrsten okus. Bla-
goslavljam iznajditelja! Priporočam zdravilo vsa-
komur, ki ima podobno bolezen.

Velika originalna steklenica Certosana velja 5 kron. Dobiva
se v lekarnah. Če bi ga tam ne bilo dobiti, ga naročite v glavni
zalogi: Lekarna Josef von Török, Budapešta, VI. Király-
12/e. utca 70

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraske za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potreščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike.

33

Stampilije
vseh vrst za
urade, trgovce, društva itd.
ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčkovih štamplij
Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 65.000.000.—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo. 62

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlamu.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavija“ v Ljubljani.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

13

Brezplačen
ponk v ve-
zenju.

Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

Ceno
posteljno perje
in puh

1 kg sivega puljenega 2 K poljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefinaga 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okoli 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim sivim, stanovitnim postelnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglatnice 3, 350, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglatnica 90 cm dolga, 70 cm široka 450, 5, 550 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13— in 15—. Razpošilja se po pozetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej.

Maks Berger, Dešenice štev. 196/4. Češki les
(Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Ur, zlatnine in srebrnine

ne kupuj pri tujcih, marveč pri domačinu, ki edini ti bode vestno postregel, da mu lahko zaupaš.

F. ČUDEN, urar in
trgovec
v Ljubljani 201. 212
Prešernova ulica 1.

je najstarejša tvrdka, ima največjo zalogo ur, zlatnine in srebrnine ter lastno tovarno ur v Švici!

Zahtevaj cenik brezplačno in se prepričaj!

Dobro in ceno kupite

pri

J. Kette
Ljubljana

Franca
Jožefa
cesta
štev. 3.

Klobuke,
slamnike,
čepice,
kravate,
perilo,
palice,
dežnike,
rokavice in vse
druge modne in
športne potreb-
ščine za

gospode in dečke.

31

Oglejte si konfekcijsko zalogo

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

**Blago dunaj-
skega kroja.****„Pri Škofu“.****Cene stalne
: in nizke. :**

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plašče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, raz-

lično posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. — Solidna postrežba!